Redaction u. Administration befinden sich: **BUDAPEST**, Hochstrasse Nr. 1.

Pränumerations-Preis:

Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.

Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.

Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.

Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דריימאל.

רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
האכשטראססע נומ׳ 1,
פרענומעראציאנס-פרייז:
פיר אסטעררייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אסטר. ווע.
האלביעהריג 4 גולדען אסטר. ווע.
פירטעליעהריג 2 גולדען אסטר. ווע.
פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולד. — קר. א. ווע.
האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. א. ווע.
פירטעליעהרי 2 גולד. 25 קר. א. ווע.
פרענומעראציאנען ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאממען.
אננאנצען ווערדען נאך אויפליעגענדעם טאריף בערעכנעט

אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 116. 1886 — Erscheint wöchentlich dreimal. — בודאפעסט, מיטטוואך ז׳ תשרי, ה׳תרמ״ז.

קיילבארס אין בולגאריען.

אלס באלד נאך דער אבריזע דעס פירסטען אלעקסאנדער פאן זאפיא, דיא נאכריכט איינטריפטע, דאס רוססלאנד איינען שפעציאל-קאממיססאר אין דער פערזאן דעס רוססישען גענעראלס קיילבארס דארטהין ענטזענדען וואללע, הערשטע אין פאליטישען קרייזען, נאמענטליך אין אסטעררייך-אונגארן, גראססע אייפרעגונג. איך ציר „דען דעם פירסטען ביסמארק, דער — איים פירכט פאר דען פראנצאזען — מיט דען רוססען אין דיקקער פריינדשאפט לעבט, ליעס זיך רוססלאנד בעווייגען. „דיא געפיהלע אסטעררייך-אונגארנס צו שאנען" אונד דען גענאנטען גענעראל ניכט אלס קאממיססאר, זאנדערן נור אלס „דיפלאמאטישען אגענטען" נאך בולגאריען צו שיקקען.

נאך דער טהאטיגקייט צו אורטהיילען, וועלכע נון גענעראל קיילבארס אין בולגאריען ענטוויקקעלט, שיינט דעססען אבזיכט, וועלכע וואהל דער איהם איים פעטערסבורג מיטגעגעבענען אינשטרוקציאן ענטשפרעכען מאג, קיינע אנדערע צו זיין, אלס דיא, דאס בולגארישע פאלק אייפצירעגען אונד דיא ענטרישטונג דעסזעלבען איף דיא האכסטע שפיטצע צו טרייבען, אום אין דען דאריס ענטשטעהענדען אונרוהען איינען פארוואנד פיר רוססלאנד צור בעזעטצונג בולגאריענס דורך רוססישעס מיליטאר צו בילדען.

דיא בולגארען לעגען יעדאך איינע גלאנצענדע פראבע פאן געדולד אונד בעזאננענהייט אן דען טאג אונד זיא בעוואהרען איינע בעוואונדערנסווערטהע רוהע אין דער ענטשיעדענן פערטהיידיגונג דער אינטערעססען איהרעס לאנדעס.

* * *

אם זאנטאג האט אין זאפיא אינטער פרייעם הימעל איינע זעהר צאהלרייך בעזוכטע פאלקספערזאממלונג צור בעשפרעכונג דער פאן רוססלאנד אן בולגאריען געשטעללטען פארדערונגען שטאטטגעפונדען. דיא פערזאממלונג — עס ווארען 4000 פערזאנען צוגעגען — פערליעף רעכט שטירמיש.

דער פערטרעטער פאן זאפיא, דעפוטירטער בולטשעוו, היעלט איינע מיט ביפאלל אייפגענאממענע רעדע, אין וועלכער ער דאס פארגעהען דעס רוססישען אגענטען, גענעראל קיילבארס, רוהיג אבער טרעפפענד איסאיינאנדערזעטצטע אונד זאגטע: „ניעמאנד זאלל זיך אין אונזערע אנגעלעגענהייטען מענגען, וויר ווינשען אונס זעלבסט אונד אהנע פרעמדע איינמענגונג צו רעגירען."

אלס דאנן איין רוססענפריינדליכער רעדנער דאס ווארט ערגריף אונד געגען דיא בולגארישע רעגענטשאפט צו שפרעכען בעגאנן, ווירדע ער פאן דער מענגע פאסט אין שטיקקע געריססען אונד שווער פערוואונדעט פאם פלאטצע וועגגעפיהרט.

אין דיעזעם איינגענבליקקע ערשיען איין וואגען אם פלאטצע, איים וועלכעם גענעראל קיילבארס שטיג. דיא פערזאממלונג עמפפינג דען רוססישען פערטרעטער מיט געביהרענדער ערהרענבעצייגונג, אללעס ענטבלאסטע דאס הייפט; אלס אבער איין געוויססער דימיטריעף ריעף: „ניעדער מיט בולגאריען! עס לעבע רוסלאנד!" ווארדע ער עבענפאללס בלוטיג געשלאגען.

גענעראל קיילבארס היעלט היעראיף איינע רעדע, וועלכע פאן דער פערזאממלונג אפט דורך העפטיגע צווישענריפע אונטערבראכען ווארדע. דער רוססישע גענעראל זאגטע:

„דער קאיזער ווינשט ניכטס, אלס דאס וואהל בולגאריענס אונד וויל דאסזעלבע איס דער געגענווארטיגען שלעכטען לאגע בעפרייען. צו דיעזעם צוועקקע פארדערט ער דיא אייפהעבונג דעס בעלאגערונגסצושטאנדעס. (רופע: דאס איזט יא שאן געשעהען!) דיא אייפהעבונג דעס בעלאגערונגסצושטאנדעס ווירד דען בולגארען געשטאטטען, אין לאנגסטענס צוויי מאנאטען פריי איהרע דעפוטירטען צו וואהלען. (העפטיגע רופע: „ניין! ניכט אין צוויי מאנאטען, זאנדערן שאן נאך אכט טאגען! זא וויל עס אונזער געזעטץ!") מאן מאגע מיך ניכט אונטערברעכען. יענע דיא מיך ניכט הארען וואללען, קאננען זיך ענטפערנען. (רופע: „וויר וואלען זיא הארען!") דער קאיזער איזט דער מיינונג, דאס עס ניכט מאגליך זייא, אין זא קורצער צייט מיט דעם ערפארדערליכען ערנסט צור פארנאהמע דער וואהלען צו שרייטען. (רופע: „דאס איזט ניכט ריכטיג! אים געגענטהייל!") דער קאיזער פארדערט, דאסס דיא אפפיציערע פרייגעלאססען ווערדען. (דיא מענגע רופט פאסט איינשטיממיג: „ניין! זיא זאללען בעשטראפט ווערדען!")"

ערצירנט בראך גענעראל קיילבארס זיינע רעדע אב מיט דען ווארטען: „דיא פעראנטווארטליכקייט ווירד יענע טרעפפען, וועלכע אייך איף דיעזען וועג דראנגען!" נאך דיעזען ווארטען בעשטיעג קיילבארס דען וואגען אונד פיהר דאפאן. דיא מענגע זאה דעם וואגען רוהיג נאך. אלס דיעזער פערשוואנדען וואר, נאהם דער דעפוטירטע בולטשעוו וויעדער דאס ווארט. „איהר האבט — זאגטע ער — זעלבסט געהארט, וואס רוססלאנד ווינשט. מאגע געשעהען, וואס וואללע, וויר ווערדען אונזער לעבען פיר דיא וואהרונג דער אונאבהאנגיגקייט אונד פרייהייט בולגאריענס הערגעבען!"

בראזענדער ביפאלל פאלגטע דיעזען ווארטען. זאפארט ווארדע בעשלאססען, דער רעגירונג דאס פערטרויען איסצודריקקען אונד זיא אייפצופארדערן, דען רוססישען פארדערונגען בעהארליך ווידערשטאנד צו לייסטען. פערנער ווארדע איינע דעפוטאציאן געוואהלט, וועלכע דער רעגירונג דיעזען בעשלוסס איבערברינגען זאלל. זאפארט בעגאב זיך דיא מענגע פאר דיא וואהנונג דעס מיניסטערפרעזידענטען ראדאסלאוואוו. דעם דיא דעפוטאציאן דען בעשלוסס דער פאלקספערזאממלונג מיטטהיילטע. דער מיניסטער ערווידערטע: „וויר דאנקען איהנען פיר דאס פערטרויען. זייען זיא איבערצייגט, דאסס דיא רעגירונג דאס נאטהווענדיגע טהון ווערדע, אום איס דען געגענווארטיגען שוויעריגקייטען הערויסצוקאממען."

דיא מענגע ריעף: „געהען וויר יעטצט איף דאס רוססישע קאנזולאט!" אלס זיא יעדאך דער מיניסטערפרעזידענט ערמאהנטע, זאלכע קונדגעבונגען צו פערמיידען, וועלכע דער בולגארישען זאכע נור שאדען קאננטען, צערשטרייטע זיך דיא מענגע רוהיג אונד יעדער גינג נאך הויזע.

איף בעפעהל דעס צארען האט גענעראל קיילבארס פארגעסטערן דיא רייזע דורך גאנץ בולגאריען אנגעטרעטען; ער ווירד דיא גראססערען שטאדטע בולגאריענס — וויא פלעווגא, סיסטאווא, ווארנא א. ז. וו. — זא וויא אסטרומעליען בעזוכען, אום זיך, וויא ער זאגטע, דיא איבערצייגונג צו פערשאפפען, אב אין דער פראווינץ דערזעלבע גייסט דעס ווידערשטאנדעס הערשע, וויא אין זאפיא. ער ווערדע איבעראלל דיא מאסגעבענדען פערזאנליכקייטען פערזאממעלן אונד זיא אום איהרע מיינונג בעפראגען. — דיא בולגארישע רעגענטשאפט בעפירכטעט, דיא רייזע דעס גענעראל קיילבארס קאננטע דיא אהנעהין וועגען דעססען בענעהמענס הערשענדע איפרעגונג שטייגערן. דער גענעראל זאגטע דאגעגען פאר זיינער אבריזע, דאס ער קיינע פיינדזעליגען קונדגעבונגען פירכטע. „זאללטע מיך יעדאך — פיגטע ער הינצו — יעמאנד קארפערליך אנגרייפען, דאנן ווירדען באלד הונדערטטויזענד מאנן נאך בולגאריען איינריקקען."

דיא בולגארישע רעגירונג לאסט זיך טראטץ דיעזער דראהענדען שפראכע פאן איהרעם פאהאבען ניכט אבהאלטען. דיא וואהלען אין דיא גראסע נאציאנאלפערזאממלונג פינדען אם נאכסטען זאננטאג שטאטט. פרייליך האט קיילבארס ערקלארט, דאסס דער צאר דיא בעפארשטעהענדען וואהלען, זא וויא אללע בעשליססע דער נייעוואהלטען נאציאנאלפערזאממלונג אלס נולל אונד ניכטיג בעטראכטען ווערדע.

עס ליעגט בערייטס איינע נאכריכט פאם עמפפאנג פאר, וועלכער דעם גענעראל קיילבארס איף זיינער רייזע דורך בולגאריען צו טהייל ווירד. אין דער ערסטען שטאציאן, ארהאניע, עמפפינג איהן איינע דעפוטאציאן מיט דעם רופע: „עס לעבע דער קאיזער! עס לעבע דאס אונאבהאנגיגע בולגאריען!" דיא דעפוטאציאן ערקלארטע דעם גענעראל, דאס דיא בעפאלקערונג פאללעס פערטרויען צור רעגענטשאפט האבע אונד דען קאיזער ביטטע, דען פאן דער רעגירונג פעסטגעזעטצטען וואהלטערמין אנצונעהמען, דא דיא וואהל דעס פירסטען דרינגענד אונד עבענזא נאטהיג זייא וויא דיא בעשטראפונג דער שולדיגען אפפיציערע. גענעראל קיילבארס זעטצטע דער דעפוטאציאן דאס געגענטהייל איסאיינאנדער אונד ערקונדיגטע זיך נאך דעם שטאנד דער ערנטע אונד דער שטייערצאהלונג. דאדורך וואללטע ער אנדייטען, דאסס רוססלאנד מיט געלד ביא דער האנד זייא. איבערהויפט גרייפט גענעראל קיילבארס יעטצט צים רובעל, אום פיעללייכט מיט הילפע דיעזעס מיטטעלס דיא בולגארען מירבע צו מאכען. וויא איס זאפיא געמעלדעט ווירד, האט ער ביא זיינער אבריזע פאן זאפיא איינע האלבע מילליאן פראנקס מיטגענאממען. אן דיא מאצעדאנישען ארבייטער ווארדע אים רוססישען קאנזולאט צו זאפיא געלד פערטהיילט. דיעזעלבען וואללען נון ניכט אר-

איינגעזענדעט.

אָפֿפֿענטליכע דאנקזאגונג.

דער הויפּטשטאָדטישע פֿעראיין „ביקור חולים", דעססען אויפֿגאבע דארין בעשטעהט, ארמע קראנקע, דיא אין דען הויפּטשטאָדטישען שפּיטאָלערן אונטערקונפֿט פֿינדען, מיט כשר קאָסט צו פֿערזעהען, פֿיהלט זיך אנגענעהם פֿער-אנלאסט, אונזערעם עהרענמיטגליעדע העררן איזאק ק א פּ ר א ל י ק אויס ס ע ר ע ט ה (בוקאָווינא) היעמיט אֶפֿפֿענטליך דאנק צו זאגען פֿיר דיא וואהרהאפֿט מוניפֿיצענטען גאבען, מיט וועלכען ער אונזערען פֿעראיין צו וויעדערהאָלטען מאלען רייכליך בעדאכט האט. אויך דיעסמאל וואורדען אונז וויעדער דיעזעס עדלען מענשענפֿריינדעס 100 גולדען צו אונזערען פֿעראיינסצוועקקען איבערמיטטעלט, דערען עמפּפֿאנג וויר היעמיט אֶפֿפֿענטליך דאנקענד צו בעשטאָטיגען אונז בעעהרען. עס איזט דיעס בייא דער פּרעקאָרען לאגע אונזערעס פֿעראיינעס איינע וואהרהאפֿט עדלע טהאט, דא עס אונז נור דורך מיטווירקונג זאָלכער עדלער מענשענפֿריינדע ערמאָגליכט איזט, דער האָהען אויפֿגאבע אונזערעס פֿעראיינעס גערעכט צו ווערדען.

דר. יאקאָב שעכטער.
פּראזעס דעס „ביקור חולים"-פֿעראיינעס
אין בודאפּעסט.

וויר ביטטען דיא אדרעססע דייטליך וויא פֿאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג
האָכשטראסע נוממער 1. בודאפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung
Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

נייא אייגטרעטענדע פּראָנומעראנטען ערהאלטען דיא שאן ערשיענענען טהיילע דער
געשיכטע דער נייערען צייט
נאכגעזענדעט.

פֿערלאָזונגען.

1) דער 1854-ער לאָזע.

בייא דער אם 1. ד. מ. פֿאָרגענאָממענען ציעהונג דיעזער לאָזען וואורדען אויס דען נאכשטעהענדען סעריען 28 85 132 206 292 305 346 507 637 713 903 1147 1176 1177 1234 1282 1318 1329 1390 1501 1547 1580 1780 1896 1986 1995 2256 2266 2373 2466 2579 2677 2700 2903 2915 3031 3076 3204 3253 3340 3606 3771 3773 3782 פֿאָלגענדע טרעפֿפֿער געצאָגען, אונד צוואר: פֿיעל דער הויפּטטרעפֿפֿער מיט 40000 גול. אויף ס' 903 נ' 15, אונד דער 2-טע מיט 5000 גולדען אויף ס' 2915 נ' 19; פֿערנער געווינגען: יע 2000 גולד. ס' 206 נ' 44, ס' 1176 נ' 24, ס' 1282 נ' 3, ס' 1547 נ' 5, ס' 2903 נ' 11; יע 1050 גולד. ס' 292 נ' 28, ס' 507 נ' 10, ס' 637 נ' 42, ס' 713 נ' 25 אונד 1986 נ' 36.

2) וויענער-לאָזע.

בייא דער אם 1. אָקטאָבער 1886 פֿאָרגענאָממענען ציעהונג דיעזער לאָזע וואורדען דיא נאכשטעהענדען סעריען געצאָגען: אי' צי: 148 413 516 945 1040 1588 1957 2176 2317 2478 2545 2771 2840. דער הויפּטטרעפֿפֿער מיט 200.000 גולדען פֿיעל אויף ס' 1588 נ' 11. דער 2-טע טרעפֿפֿער מיט 20000 גולדען אויף ס' 2317 נ' 29 אונד דער 3-טע מיט 5000 גולד. אויף ס' 1588 נ' 7. יע 1000 גולדען געווינגען ס' 413 נ' 62 אג. 67, ס' 2176 נ' 92, ס' 2545 נ' 81 אג. ס' 2771 נ' 27; יע 250 גול. ס' 148 נ' 70 אג. 100, ס' 413 נ' 98, ס' 516 נ' 32, ס' 945 נ' 78, אונד נ' 100, ס' 1040 נ' 8, ס' 1957 נ' 72, ס' 2176 נ' 5 אונד 93, ס' 2317 נ' 8 אונד ס' 2791 נ' 39.

אויף אללע איבריגען אין דען פֿערלאָזטען סעריען ענטהאלטענען, היער ניכט בעזאָנדערס אויפֿגעפֿיהרטען געווינגנומערן פֿאללט דער קליינסטע געווינסט פֿאָן יע 140 גול.

3) דער רודאָלפֿ-לאָזע.

בייא דער אם 1. אָקטאָבער 1886 פֿאָרגענאָממענען ציעהונג דיעזער לאָזע פֿיעל דער הויפּטטרעפֿפֿער מיט 10.000 גולד. אויף ס' 192 נ' 38, דער 2-טע מיט 2000 גולד. אויף ס' 1958 נ' 36, אונד דער 3-טע מיט 1200 גולד' אויף ס' 1958 נ' 42; פֿערנער געווינגען: יע 350 גול. ס' 3385 נ' 29 אונד ס' 3926 נ' 21; יע 200 גולד. ס' 439 נ' 1 אונד ס' 2892 נ' 22; יע 100 נ' ס' 192 נ' 29, ס' 737 נ' 12, ס' 1257 נ' 41, ס' 1508 נ' 47 אונד ס' 2781 נ' 24.

אויף אללע אין דען איבריגען סעריען ענטהאלטענען געווינגנומערן פֿיעל דער קליינסטע געווינן פֿאָן יע 50 גול.

געשעפֿטסבעריכט

געטריידע-געשעפֿט. ווייצען וואר געסטערן מעסיג צו מארקטע געבראכט. דיא קויפֿלוסט וואר גוט 20000 מעטצר' וואורדען פֿערקויפֿט.

דיא אמטליכען געטריידע נאָטירונגען דער היעזיגען קאָרנהאללע זינד: ווייצען:

קוואל.	טהייס:	פעסטער-באָדען:	נאָרדאָינגאר.:
	fl.kr. fl.kr.	fl.kr. fl.kr.	fl.kr fl.kr.
77 קילא	8.55—8.65	8 60—8.50	8.55—8.45
78 „	8.70—8.75	8.75—8.65	8.65—8.60
79 „	8.85—8.70	8.85—8.75	8.70—8.65
80 „	8.90—8.80	8.90-8.80	8.85—8.75
81 „	9.——8.95	8.95—8.90	8.90—8.85

קאָרן 6,35 — 6,55 גול

גערסטע, פוטטער-וואארע 6,40 — 8,45 גולד.

קוקורוץ (אלט) 6,10 גולד.

האפֿער. 6,20 — 6,40 גול. פּער קאססא.

טערמינע-געשעפֿט. ווייצען טער פֿריהיאר 9.24 — 9.26 גולד. האפֿער פער הערבסט 6.16 — 6.18 גול. קוקורוץ פער יוני 1887 6.20—6.21 גולד.

מעהל-פּרייזע (פער 100 קילאָגראמם זאמט זאק פֿרייא אב פעסט:) נומ' 0: 15 גולד. 80 קר. נומ. 1: 15 גולד. 30 קר. נומ. 2: 14 גולד. 80 קר. נומ. 3: 14 גולד 20 קר. נומ. 4: 13 גולד. 80 קר. נומ. 5: 13 גולד. 50 קר' נומ. 6: 13 גולד. — קר. נומ. 7: 12 גולד. 60 קר. נומ. 8 12 גולד. 20 קר. נומ. 8^a: 11 גולד. 20 קר. נומ. 8^b: 8 גולד. 50 קר. פֿיינע קלייע 4.30 גולד. גראָבע קלייע 3 גולד' 80 קרייצער.

הילזענפֿריכטע: ערבסען אונגארישע נייא צו 12.— גול לינזען 12.—13 גול. פֿיזאָלען גראָסע וויסע נייע 8.25:— גול. צווערגל-באָהנען 11,50 גול. ראָהע הירזע —,— גול הירזע ברייז 9,50 גול. מאָהן גרויער — ג ר. בלויער 35—37 גול. קימעל 28—30 גול. וויקקען 7 גול, האנפֿזאמען —.8 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

שפּיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קליינען 27.50 גול אים גראָסען 27. גול. אלטע מעטהאָדע 31.75 גול. אללעס פער 10000 ליטער-פּערצענט.

ערדאפּפֿעל נייע 2.20—2,30 גול' פער מעטרצ.

צוועטשקען. באָסנישע צו 22 23 גולד. סערבישע צו 16.07 גולד.

צוועטשקענ-מוס (לעקוואר). סלאוואָנישער פער אָקטאָבער-נאָוועמבער —,17 גול. באנאטער 16.25 גולדען.

האָניג געלייטערטער גול. 19—20,— וואכסהאָניג.

וואקס 128—132 גולדען.

צוקער, ראפֿפֿינאדע 33.25—34.25 גול. מעליסע 33.—33,50 גול. פֿילע 31,25—32,50 גול.

גיפּסע 24, — 24: גולדע ן.

קנאָפּפֿערן, 7,25—14 גולד.

קלזאאמען, אונגארישע 48,—52 גול.

ראָטהקלעע, 52.—54 גולד.

ריבאָל 26,50 גולד. פער מטרצ.

רעפּס-קובען, 4,60 גולד.

אונשליטט, (חלב) 29,50—,30 גולד.

פעטראָלעא 22,75—75

שאפֿפֿעללע. אם מארקטע וואורדען צירקא 12000 שטיק פֿערשיעדענער סאָרטען פֿערקויפֿט. אונד צוואר: דייטשוואללינע פֿאָריאהרינע צו 2.20 — 2.60 גול. — סערבישע פֿאָריאהרינע צו 85—80. גול. פער 100 שטיק באָסנישע אונד קראָאטישע 63—60. גולדען. טירקישע אונד מאצעדאָנישע 56—58 גולד. פער 100 קילא. (אללעס פער 2% ראבאטט.)

לאממפֿעללע. צו 70 — 75 גולד, פער 102 שטיק

לעדער, געפּאקטעס פּפֿונדלעדער פֿאָן 24—28 ק. 166—168 גולד. איינמאל פֿערזעצטע טערצען פֿאָן 10—15 קילא, 166—170 גולד. צווייטמאל פֿערזעצטע טערצען 18—20 קילא 167—172 גולד. אונד דרייטמאל פֿערזעצטע טערצען 22—24 קילא 172—174 גולד. ביפֿפֿער טערצען 25—29 קילא פֿאָן 154 — 156 גולדען — **אָבער-לעדער**: קוהישע געגאָרבטע, 5½—6 קילא 230—250 גולד. געצאָגענע 7—10 קילא 220—250 גולד.

קאלב-פֿעללע, געגערבטע 6—8 קילא 375—385 גולד. ברוינע 10—12 קילא 445—455 גולד.

היישע, פער — קלא טראָקענע אונגארישע אָכסענהיישע — קילא 95 — 102 גולדען. — רעטטאָ קוההיישע — קילא צו 92—98 גולד. ראָסהיישע פּאאר 9,50 — 11 גול, פֿיטטלינגע 105—110 גול. פער 100 קילאָ.

ראטטאציעהונג פֿאָם 2-טען אָקטאָבער 1886.

וויען . .	21	22	28	16	30
גראץ . . .	56	66	30	54	26
טעמעשוואר .	52	56	78	64	30

נייעסטעס

איבער דען שטאנד דער כאָלערא.

דיא לעטצטען 24 שטונדען האבען איינע וועניג ניכט בעדייטענדע פֿערשלימטערונג געבראכט. שולד דאראן זינד וואהרשיינליך דיא איבערדייטונגען דעס זאָנטאגס. פֿאָן געסטערן (דען 3-טען) מיטטאגס ביז היינטע (דען 4.) מיטטאגס זינד נאָמליך אן דער כאָלערא ערקראנקט **20** פּערזאָנען, געשטאָרבען **7**; פֿאָן דען פֿריהערערקראנקטען **6**, פֿאָן דען נייערקראנקטען איינער.

הערויסגעבער או. פֿעראנטוואָרטליכער רעדאקטעור
מ. סאבאָלטשי.

קאָנקורז.

אן דער היעזיגען תלמוד תורה-שולע איזט אם 1. נאָוועמבער ד. י. דיא שטעללע איינעס לעהרערס, דער העבראאיש - טאלמודישעס וויססען בעזיטצט, דייטשע אונד אונגארישע עלעמענטאר-געגענשטאנדע אונטעררינכטען קאנן, צו בעזעטצען. געהאלט 450—500 פֿל. א. וו. — רעפֿלעקטירענדע וואָללען איהרע אָריגינאל-צייגניססע אן אונטערפֿערטיגטע פֿאָרשטעהונג ביז 15. אָקטאָבער איינזענדען. דיפּלאָמירטע לעהרער ווערדען בעפֿאָרצוגט.

גאלסעטש (קאָמ. זעמפּלען), דען 10. סעפּט. 1886.
דר. שוואַרץ, פּראזעס

אתרוגים, לולבים, הדסים

ען גראָס עט ען דעטאיל דירעקט אויס קאָרפֿו נ' 3 א 30 קר., נ' 2 א 80 קר., נ' 1 א 1 50 ביז 2 פֿל. מיבחרים פֿאָן 3—6—8 פֿל. וויעדערפֿערקייפֿער ערהאלטען ראבאט. אָריגינאלקיסטען ווערדען אינקל. פּפּאקונג געגען פֿאָרויזאן בעזאָרגט. בייא פֿריהצייטיגער בעשטעללונג קאנן יעדער בעסטענס בעפֿריעדיגט ווערדען. אם פֿערלעסליכסטען כשר מיט גאראנטיע צו האבען אין דער ספרים-האנדלונג

STERNBERG und COMP.
Budapest. Rombachgasse 16, Ecke Königsgasse.

ווירקזאמעס מיטטעל
געגען דיא כאָלערא !!
עליקסירום גאסטראָסטאגיקום
פֿאָן דר. כ א ס ט ל ע ר,
פֿאָן דען אמאָהעקערן סעקערי, יעזאָוויטש אונד פֿילליך וויא דער כאָלערא-עפּידעמיע פֿאָן 1849 שטעטס פֿערפֿערטיגט, דורך ענגלעדעפֿערטיגטען אויך אין דייטשלאנד אונד אָסטאינדיען מיט אנערקעננונג פֿערברייטעט.

פּרייז פער פֿלאַקאָן פֿל. 1.

דעסינפֿעקציאָנס- אונד מיטטעל געגען דיא כאָלערא זינד שטעטס פֿאָררעטהיג אללייך צו האבען בייא

Franz v. Pillich,
Budapest, V. Bez., Dorotheagasse Nr. 9.

צאָהנע

אונד געביססע ווערדען נאך דער בעסטען אמעריקאנישען מעטהאָדע פֿערפֿערטיגט. פּרייזע בילליגסט.
אויך אויף ראטען.
J. BARNA, Budapest, Waitznergasse 24.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus. Andrássystrasse Nr. 12.

שטרײבונג דער פיר דאס ראבבינערסעמינאר בעשטימטען סוממע ניכט געראדע אײנער יודענ־פײנדליכען געזיננונג דער קאממיסאנסמיטגליעדער צושרײבען; אין פראנקרײך ווערדען אויך דען קאטהאלישען אינשטיטוטען אימער מעהר פארטהײלע ענטצאגען. מאן איזט דארט עבען דער גײסטליכקײט, מאגע זיא וועלכען גלױבען אימער פערטרעטען, ניכט זעהר געוויאגען.

* (וואצו דיא יודען אין מאראקקא פערוווענדעט ווערדען.) אים מאראקקא (אים נארדוועסטליכען טהײל פאן אפריקא) קאממען אימער נײע מעלדונגען פאן דעמיטהיגונג אונד ערניעדריגונג, וועלכער דיא דארטיגע יודען פרײגעגעבען זינד. נאך אונטער דעם סולטאן סידי־מאהאמעד ווארדען דיא יודען בעמיססינט, דיא קאפפע פאן היגעריכטעטען פערברעכערן אײנצוזאלצען. עס איזט דאס אײן אבשײליכער געברויך דער ווילדען מאראקקאנער, וועלכע דיא יודען צור אויספיהרונג דעסזעלבען צווינגען. נון האטטע זיך אונטער סולטאן מולעי האססאן נײליך דאס גרױזאמע שױשפיעל וויעדערהאלט. אין דעם ארטע מאראקעש ווארדען מעהרערע פאליטישע פערברעכער ענטהױפטעט אונד דיא יודען געצוואונגען, דערען קאפפע אײנצוזאלצען. דיא יודען מאראקקאס האפפען, דורך פערמיטטלונג דער פאריזער „אלליאנס איזראעליט" אבהילפע געגען דען צוואנג צו דיעזער שײסליכען ארבײט צו ערלאנגען.

* (ענטפיהרונג אײנעס יודענ־מאדכענס.) אים יערוזאלעם ווירד געשריעבען: „אײן יידישעס מאדכען, דיא טאכטער אײנער ארמען ספרדישען וויטווע, ווארדע פאן אײנעם דער אונטער דעם נאמען „כאמארטאנער" בעקאננטען גײסטליכען אין דעססען הױז געלאקקט, וואו ער זיא צום כריסטליכען גלױבען בעקעהרען וואללטע. שאן ווארען דיא פארבערײטונגען צור טױפע געטראפפען, אלס דיא מוטטער דעם מאדכענס אינס הױז שטירצטע. אלס זיא דיא פארבערײטונגען צור טױפע זאה, וועלכע אן איהרער טאכטער פארגענאממען ווערדען זאללטע, פיעל זיא אין אהנמאכט. דיא בעוואוסטלאזיגקײט דער מוטטער ווארדע פאן דעם גײסטליכען אונד זײנען העלפערסהעלפערן בענוצט, אום דיא טאכטער צו פערבערגען. דער פאשא פאן יערוזאלעם לעגטע זיך זאפארט אינס מיטטעל אונד מיט דעססען הילפע געלאנג עס, דאס מאדכען אויספינדיג צו מאכען, וועלכעס דער מוטטער איבערגעגעבען ווארדע. — אײן זעהר אהנליכער פאלל ערײגנעטע זיך בעקאננטליך פאר גאר ניכט לאנגער צײט אין קראקויא. דאס יודענמאדכען ראכעל שטיעגליץ ווארדע אינס קלאסטער ענטפיהרט. געגען דען וויללען איהרער ערטערן געטױפט אונד — גאטט ווײס, וואהין — פערשיקקט. רײכסראטהסאבגעארדנעטער ראבבינער דר. בלאך אינטערפעללירטע היערױבער דאס מיניסטעריאום אים אסטערר״כישען אבגעארדנעטענ־הױזע. אבער אללעס וואר פערגעבליך; דיא אסטער־רײכישע בעהארדע וואר אנדערער געזיננונג, אלס דער טירקישע פאשא.

* („נײא־איזראעל".) דיא אונטער דיעזעם טיטעל בעקאננטע רעליגיאנס־סעקטע אין רוסלאנד, וועלכע אונטער פיהרונג דעם בעריכטיגטען יוסף ראבינאוויטש שטאנד, אין איהרער „סינאגאגע" דאס קרײץ אנגעבראכטע אונד דערגלײכען אונזינן טריעב, איזט — וויא אים פעטערסבורג געמעלדעט ווירד — פאללשטאנדיג צום כריסטענטהום איבערגעגאנגען. אלט־איזראעל ווירד אונטער גאטטעס בײשטאנד עוויג לעבען, אײנעם „נײא־איזראעל", מאג עס אונטער וועלכער פארם אימער אויפטרעטען, איזט קײנע לאנגע לעבענסדױער בעשטיממט. אללע יענע, וועלכע דעם יודענטהום נור דער געבורט נאך אנגעהארען אונד מיט נכט־יידישען צערעמאניען ליעבאײגעלן, טהאטען בעססער דאראן, דעם בײשפיעלע יוסף ראבינאוויטש'ס צו פאלגען.

(דיא כאלערא) אין בודאפעסט איזט גאטטלאב! אים ערלאשען בעגריפפען. פאן פארגעסטערן ביז געסטערן מיטטאגס זינד 8 ערקראנקונגען אונד 4 טאדעספעללע צור אנצײגע געלאנגט. (זיעהע נײעסטעס.) דאגעגען טריטט אין סעגעדין דיא כאלערא אויף. דארט זינד פאן פארגעסטערן ביז געסטערן מיטטאגס 28 פערזאנען אן דער כאלערא ערקראנקט אונד 7 פערזאנען געשטארבען.

(אײן אנלעהען.) בײנאה אויף דאס וואהלוואללען אונזערער פערעהרטען אבאנענטען, האבען וויר דיעסע אײן אנלעהען בײא איהנען געמאכט. וויר האבען אונס דיא דריטטע שפאלטע דיעזער זײטע אויסגעבעטען. איבערמארגען שטעללען וויר זיא, זא גאטט וויללל, מיט געזעטצליכען פערצענטען צוריקק.

דיא רעדאקציאן.

נײעסטעס
איבער דען שטאנד דער כאלערא.

אין דען לעטצטען 24 שטונדען, פאן געסטערן (דען 5־טען) מיטטאגס ביז הײטע (דען 6.) מיטטאגס זינד היער אן דער כאלערא ערקראנקט 12 פערזאנען, געשטארבען זינד 7. פאן דען פריהער ערקראנקטען 3, פאן דען נײערקראנקטען 4. אים גאנצען זינד זײט דעם 12. סעפט. ערקראנקט 614 פערזאנען, געשטארבען 206.

Basilika- (Dombau-) Lose

Haupttreffer

fl. 200.000, 120.000, 100.000,

Erste Ziehung am 1. November.

Anmeldungen zu den Original-Bedingungen à fl. 8.50 übernimmt das

Bank- und Wechslergeschäft

der Administration des

„MERCUR"

S. POLITZER.

Budapest, Dorotheagasse Nr. 12.

(Angabe fl. 2 per Stück)

אתרוגים, לולבין והדסים.

ען גראס עט ען דעטאיל דירעקט אים פארג נר׳ 3 א 30 קר., נר׳ 2 א 80 קר., נר׳ 1 א 1·50 ביז 2 פל. מובחרים פאן 3—6—8 פל. ווידערפערקײפער ערהאלטען ראבאט. אריגינאלקיסטען ווערדען לײט אײנקױפספרײז געגען פראוויזיאן בעזארגט. בײא פריהצײטיגער בעשטעללונג קאנן יעדער בעסטעלונג בעפריעדיגט ווערדען. אם פערלאסליכסטען כשר מיט גאראנטיע צו האבען אין דער ספרים האנדלונג

M. E. Löwy's Sohn.

Verlagsbuchhandlung Budapest, Königsgasse 1

Derzeit billigstes Lospapier.

Anmeldungen auf

Basilika-(Dombau-) Lose

werden von heute ab zu Original-Bedingungen

á fl. 8.50. per Stück

ohne Vergütung von Provision oder Spesen bei mir entgegengenommen.

Angabe ö. W. fl. 2.— per Stück.

Bei Anmeldungen auf eine große Anzahl von Dombau-Losen, nehme auch Werthpapiere als Kaution an. Der Rest per fl. 6½ ist bis 27. Oktober l. J. zu erlegen. Ich behalte jedoch die Lose auf Verlangen in Depot und berechne für den schuldig gebliebenen Rest mäßige Zinsen.

Erste Ziehung schon am 1. November l. J.

Haupttreffer ö. W. fl. 120.000.

Arnold W. Braun's Sohn

GUSTAV BRAUN,

Bank- u. Wechslerhaus, Budapest, Josefsplatz 12.

Provinz-Subskribenten sende ich die **Lose franco Porto** zu.

פאללײעטאן.

סולטאן אונד קרעמער.

היסטארישער ראמאן אויס דער געשיכטע דער טירקײא.

(17־טע פארטזעטצונג.)

הירקאן זאנדטע זײנען קנעכט צום פאססטענבאקער. מוססלי אײלטע באלד דאראוף אין זײן הױז צוריקק אונד קעהרטע מיט אײנעם זילבערבעשלאגענען טאמבורין צוריקק, וועלכעס ער זעהר געוואנדט צו האנדהאבען פערשטאנד אונד זעהר געפיהלפאלל דאצו זינגען קאננטע, אונד זא פלאס בײם ווײן אונד געזאנג אבדוללאה'ס פערלאבונג אויף דאס העררליכסטע.

VI.

ניל־בעיאוס ערצאהלונג.

פאם פענסטער אויס זאה דער בערבערבאשי, דער שפיאן דעס סולטאנס, דיא אונטערהאלטונג מיט אן אונד פערמאכטע זײנע לײסע פערוואונדערונג קוים צו אונטערדריקקען, אלס ער מערקטע, דאס ניל־בעיאוע אונטער דען קיססען אבדוללאה'ס ניכט מארט צוזאממענברעכע, וויא זיא עס אים הארעם געטהאן, יא דאס איהר געזיכט זאגאר ראזיגער געווארדען, אלס דיא מארגענדאממערונג.

ענדליך קאננטע ער זײנע נײגיערדע ניכט מעהר לאנגער בעמײסטערן, ער וואנדטע זיך צור טהירע אונד טראט בײא דען פראהליכען לײטען אײן.

ער וואר אלס אײנפאלטיגער באלטאדשי (האלצהויער) פערקלײדעט; זײן געזיכט וואר אויך אײנפאלטיג גענוג, אום איהן ניכט צו פערראטהען אונד ער שטעללטע זיך מיט דען אינטערוויעפינען ווארטען פאר:

„אללאה קערים! סאלעם אלײקום! גאטט זעגנע אײרען פראהזינן; איהר וואַרט זא גוטער דינגע, דאס עס ביז צים פריעדהאפע הינויסדראנג, אלס איך דארט פאראיבערגינג. ווען עס איך ניכט פערלעצט, מאכטע איך גערנע בײא איך פערווײלען, זא לאנגע איהר עס געשטאטטעט, אונד דער מוזיק לוישען, וועלכע דיעזער וואקקערע מיזעלמאן זא גוט פערשטעהט, אונד דיא שאנען מארכען מיטאנהארען, וועלכע פאן דען פראשענדען ליפפען יענעס דעם פאראדיעזע ענטשטײגענען מאדכענס טאנען.

מוססלי וואר דער ווײן, ניל־בעיאוע אונד אבדוללאה דיא ליעבע צו קאפפע געשטיעגען, זא דאס קײנער פאן איהנען אן דען ווארטען דעס פרעמדען עטוואס אויסצוזעטצען פאנד; בלאס הירקאן, דער וועדער פאן ווײן, נאך פאן ליעבע בערױשט וואר, פליסטערטע אבדוללאה צו:

„קאנן דיעזער פרעמדע דא קײן שפיאן אדער אײן דיעב זײן?"

„וויא מאנסט דוא אן דערלײא דענקען?" פליסטערטע אבדוללאה אלס אנטווארט צוריקק; „דוא זיעהסט יא, דאס עס אײן גאנץ עהרענווערטהער באלטאדשי איזט. — זעטצע זיך, וואקקערער מוזעלמאן אונד האלטע מיט אונס."

דער בערבערבאשי לײסטעטע פאלגע. ער אס אונד טראנק, וויא יעמאנד, דער זײט דרײא טאגען געהונגערט, וואר הינגעריססען פאן מוססלי'ס טאמבורין אונד הארטע אפפענען מונדעס דער פאן איהם ערצאהלטען געשיכטע פאן דעם נײציגען פאנטאפפעלן צו אונד לאכטע זא הערצליך דאריבער, דאס איהם דיא העללען טהראנען איבער דיא דיקקען באקקען ליעפען.

„נון אבער שאנסטע דער פרױען, ערצאהלע דוא אונס עטוואס," שפראך ער זאדאנן צו ניל־בעיאוע געוועגדעט, דיא איהרען ברײשנאם קיססענד, פאן דעם איהר געטרײכטען בעכער ניפפטע, דאמיט איהרע ליפפען בעפײכטעט זײען, וואראויף זיא אנהוב:

„עס לעבטע אײנמאל, איך ווײס ניכט מעהר וואו, אב אין פערא, גאלאטא אדער אין דאמאסקוס, אײן רײכער קױפמאנן. זײנעם נאמען ענטזיננע איך מיך אויך ניכט, דאך בעאבזיכטיגען וויר יא דענזעלבען ניכט. דיעזער האטטע נון אײנע אײנציגע טאכטער, דיא ער זעהר ליעבטע, דער ער יעדען וואונש ערפיללטע אונד דיא ער פאר יעדעם ווינדהױכע בעוואהרטע . . ."

„ווײסט דוא ניכט, וויא דיעזעס מאדכען היעס?" אונטערבראך זיא דער בערבערבאשי.

„דאך, זיא היעס עספעראנצא." —

הירקאן ערשראק בײא דיעזעם ווארטע, זײנע טאכטער וואללטע פיעללײכט איהרע אײגענע געשיכטע ערצאהלען, דענן זיא האטטע דיעזען נאמען נאך דער געבורט ערהאלטען. דאס וואַרע יעדענפאללס זעהר אונאיבערלעגט, אין געגענווארט פאן פרעמדען מענשען.

„אײנעם מאנגע איבערנאהם דאס מאדכען מיט איהרען פרײנדינען אײנע שפאצירפאהרט אויף דעם מעערע, אלס פלאטצליך אײן פיראטענשיפף ערשיען אונד דיעזע, בעפאר זיא דאס אופער צו ערדרײכען פערמאכטען, געפאנגען נאהמען אונד מיט איהנען דאפאנזעגעלטע."

(פארטזעטצונג פאלגט.)

ביטען אונד צעכען אין דען גאסטהייזערן. מאן בעפירכטעט גראָסע אונרוהען פאָן זייטען דער מאצעדאָניער.

* * *

דאס בענעהמען דעס גענעראלס קוילבארס ערדענגט איבעראלל דאס גרעסטע אויפזעהען, דא ער זיך אין בולגאריען זאָ געבעהרדעט, אלס וואָרע דיעזעס איינע ריין רוססישע פראָווינץ. שטעהט דיעזעס פאָרגעהען אין איינקלאנג מיט דער פערזיכערונג טיסאס (אין זיינער רעגירונג אינטערפעללאציאָנסבעאנטוואָרטונג), דאסס וויר דיא שטעללונג איינעס דער באלקאנלאָנדער אונטער דיא פראָטעקציאָן איינער פרעמדען מאכט פערהינדערן מיססען? דאסס יעדע אָנדערונג אין דען פערהאָלטניססען דעס באלקאנס נור אים איינפערשטאָנדניססע אללער מאָכטע געשעהען קאָננע?

וויא אים בערלין פערזיכערט ווירד, האט דיא אָסטעררייך-אונגארישע רעגירונג אין פעטערסבורג אנגעפראגט, וואס דאס בענעהמען דעס גענעראלס קוילבארס צו בעדייטען האבע אונד גלייכצייטיג דען פירסטען ביסמארק דאראויף אויפמערקזאם געמאכט, דאס מאן זיך איין זאָלכעס פאָרגעהען זייטענס רוססלאנדס ניכט געפאללען לאססען ווערדע.

אונטער זאָלכען אומשטאָנדען ווירד דיא סיטואציאָן אימער פערוויקעלטער אונד געשפאננטער. דאך ליעגט איינע בערוהיגונג דארין, דאסס גענעראל קוילבארס — וויא פערלייטעט — פאָן זיינער רייזע דורך בולגאריען ניכט מעהר נאך זאָפיא צוריקקעהרען, זאָנדערן נאך פעטערסבורג אבבערופען ווערדען ווירד.

* * *

פאָן גראָסער וויכטיגקייט אין דער בולגארישען פראגע איזט דיא נאכריכט, דאסס דער ענגלישע שטאאטסמיניסטער לאָרד טשאָרטשילל אין פאָליטישער מיסיאָן אין בערלין ווילט. דארין ערבליקט מאן איינע פאָזיטיווע אננאָהערונג ענגלאנדס אן אָסטערייך-אונגארן אונד דייטשלאנד.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

*(נייע אָבערהויזמיטגליעדער.) אין אונזערעם פערבעססערטען מאגנאטענהויזע זאָללען בעקאנטליך 50 פיר לעבענסדויער ערנאננטע מיטגליעדער זיטצען, פאָן וועלכען 30 גלייך ביא דער נייגעשטאלטונג דעס אָבערהויזעס ערנאננט ווארדען, 20 אבער אים לויפע פאָן 4 יאָהרען ערנאננט ווערדען זאָללען. 1 יאהר איזט נון פערפלאָססען אונד דיא רעגירונג האט פאָן איהרעם רעכטע נאָך אימער קיינען געברויך געמאכט. ערסט אין דען לעטצטען טאגען ווארדען אויף פאָרשלאג דעס העררן פאָן טיסא פאָן זיינער מאיעסטאט דעם קאָניגע 3 נייע מיטגליעדער אינס אָבערהויז בערופען. דיא האָהע אויסצייכנונג טראָף דען אָבערגעשפאן דעס סאבאָלטשער קאָמיטאטס, העררן יאָזעף גראָפל, פערנער דען פעלדמארשאללייטנאנט ערנסט האָללאן אונד דען ערסט פאָר וועניגען טאגען אין רוהעשטאנד געטרעטענען סענאטספרעזידענטען דער קאָניגליכען טאפעל אין בודאפעסט, פראנץ קאראפ. בעציגליך אללער 3 נייען מיטגליעדער קאנן געזאגט ווערדען, דאס דיא וואהל טיסאס איינע גליקליכע וואר. דענן אללע 3 האבען דעם לאנדע טרייא געדיענט, יא צום טהיילע גראָסע אונד וויכטיגע דיענסטע געלייסטעט.

וואס שפעציעלל דען אָבערגעשפאן גראָפל בעטריפפט, קאָננען וויר אונזערע גאנץ בעזאָנדערע פריידע איבער זיינע אויסצייכנונג ניכט אונטערדריקקען. דען עסלארער העקסענפראָצעס-אומשטאנד דיא גאנצע אויפגערעגטע זופפשאפט פאָן סאבאָלטש אונד נירעדיהאזא. איין איינציגער מאנן בערוהיגטע דיא בעוועגונג אונד וואלטעטע שטרענגע אונד גערעכט זיינעס אמטעס: אָבערגעשפאן גראָפל. שפעציעלל דער רעדאקטאָר דיעזעס בלאטטעס, דען דיא העררען אין נירעדיהאזא וועגען זיינעס איינגרייפענס אונד וועגען זיינער דיא וואהרהייט אויפדעקקענדען בעריכטע מיט איהרעם גאנץ בעזאָנדערען האס בעעהרטען, פערדאנקט עס דער גערעכטיגקייטסליעבע דעס אָבערגעשפאננס, דאס ער זיינע ווירקזאמקייט ניכט אונטערבראָכען, דאס ער פאָן נירעדיהאזא ניכט אויסגעוויעזען ווארדע. אלס דיא לאבליכע פערזאממלונג איינען זאָלכען בעשלוס פאססען וואָללטע, זאגטע העררר פאָן גראָפל: „איך קאנן עס אונמאָגליך צוגעבען, דאס דיא קאָרעשפאָנדענטען דעס „פיגגעטשלענשעג" אונד זיינעס גלייכען, דיא יעדען טאג דיא גראָבסטען האנדגרייפליכסטען ליגען פעראָפפענטליכען, זיך היער הערומטרייבען, דער איינציגע יודענפריינדליכע קאָרעשפאָנדענט אבער אויסגעוויעזען ווערדע. מעססען זיא מיינע הערערן מיט גלייכעם מאאסע. גלייכעם רעכט פיר אללע". דאס זיך דיא בעפאָלקערונג אין סאבאָלטש, שפעציעלל אין טיסא-עסלאר אונד אומגעבונג וואָהרענד דעם גאנצע העקסענפראָצעססעס רוהיג פערהאלטען האט, איזט, נעבסט דעם געזונדען זיננע דער בעפאָלקערונג, דעם אומזיכטיגען איינגרייפען דעם אָבערגעשפאננס צו פערדאנקען. וויר גראטולירען איהם דעהן אויס פאָללעם הערצען צו זיינער נייען ווירדע.

*(איין פיר ארץ ישראל וויכטיגער פראָצעס) ווארדע דיעזער טאגע דורך אויסגליך בעענדעט. אים יאהרע 1874 שטארב אין דער איטאליענישען האפענשטאדט ליוואָרנאָ דער יידישע גראָסקאויפמאנן ניסים סאמאסא אלס 23-פאכער מילליאָנאָר. ער הינטערליעס איין טעסטאמענט, אין וועלכעם ער גראָסע סוממען פיר פערשיעדענע וואָהלטהאטיגקייטסצוועקע בעשטיממטע. איך פערמאכטע ער צוויימאלהונדערטטויזענד פראנקס צור גרינדונג איינער נייען ישיבה אין ירושלים אונד יע 25-טויזענד פראנקס צור פערטהיילונג אן ארמע יודען אין חברון, צפת אונד טבריה, אלזאָ צוזאממען 275,000 פראנקס פיר ארץ ישראל. דער גראָף האטטע קיינע קינדער, וואָהל אבער איינען ברודער אונד איינע שוועסטער. ערסטערען ערוואָהנטע ער אים טעסטאמענט גאר ניכט אונד זעטצטע לעטצטערע מיט איהרעם זאָהנע צו אוניווערזאלערבען איין. דער ברודער שטרענגטע דען פראָצעס אן, וועסהאלב דער איטאליענישע שטאאט דאס פערמאָגען ביז צור געריכטליכען ענטשיידונג אין בעשלאג נאהם. צוואָלף יאהרע דויערטע דער פראָצעס, ביז ענדליך יעטצט דיא געשוויסטער דעם גראָפען זיך איינגטען, זאָ דאסס דיא אויסצאהלונג דער גענאננטען סוממע אן אביגע פיר שטאָדטע דעס היילגען לאנדעס באלד ערפאָלגען ווירד.

*(דאס פאריזער ראבבינער-סעמינאר) ערהיעלט פאָן דער פראנצאָזישען רעגיערונג אללדזאהרליך איינען אונטערשטיטצונגס-בייטראג פאָן 32,000 פראנקס. ביא דער פאָריאָהריגען פעסטזעטצונג דער אויסגאבען דעס פראנצאָזישען שטאאטעס ווארדע דיעזער בייטראג אים 10,000 פראנקס פערמינדערט. וויא אים פאריז געמעלדעט ווירד, בעאבזיכטיגט דיא דיעסיאָהריגע בודשעט-קאָממיסיאָן, אויך דיא רעסטליכען 22,000 פראנקס צו שטרייכען. מאן האָפפט, דאסס דיא דעפוטירטענקאממער איינען זאָלכען בעשלוס ניכט אננעהמען ווערדע. מאן מיסס דען גרונד דער

געשיכטע דער נייערען צייט.

(31-טע פאָרטזעטצונג.)

אבער אים פריהיאהר 1812 צאָג איין זאָ גראָססעס אונד צוגלייך אויסגעצייכנעטעס העער געגען רוססלאנד, וויא מאן עס נאָך ניע געזעהען האטטע. מעהר אלס 600,000 מאנן פראנצאָזען, אָסטרייכער (דענן זעלבסט קאיזער פראנץ האטטע איין הילפסהעער געבען מיססען), פרייססען, זאכסען, באיערן, וויירטעמבערגער, באדנער, וועסטפאָלינגער אונד אנדערע דייטשע, פאָלען, האָללאָנדער, איטאליענער, שפאניער אונד פאָרטוגיעזען, מיט אללעם רייכליך פערזעהען*) צאָגען דורך דייטשלאנד נאָך רוססלאנד. אלעקסאנדער איילטע, זיך מיט דען טירקען אונד פערזער, מיט דענען ער דאמאלס קריעג פיהרטע, צו פערטראגען, אונד ריסטעטע זיך זאָ גוט ער קאָננטע. אבער פרייליך וואָרען זיינע העערע דער מאכט דעס פיינדעס ניכט געוואכסען; ער האטטע ניכט האלב זאָ פיעל אלס דיעזער. דיא רוססען צאָגען דאהער לאנגזאם אונד פעכטענד אין דאס איננערע איהרעס לאנדעס צוריק. נאפאָלעאָן שיקטע איינען טהייל דעס העערעס אונטער אודינאָט אויף דיא שטראססע נאָך פעטערסבורג. אבער היער פערטראט איהם וויטגענשטיין דען וועג אונד פערטהיידיגטע זיך זאָ גוט, דאסס טראָטץ מעהרערער שלאכטען דיא פראנצאָזען היער ניכט ווייטער אלס ביז צום דינא-פלוסס קאמען. בעססער געלאנג עס נאפאָלעאָן זעלבסט, דער מיט זיינער הויפטמאכט געראדע אויף מאָסקוי לאָזגינג. צוויא מאָל לאנג ווארדע צווישען דען פראנצאָזען אונד דען רוססען אם 17. אונד 18. אויגוסט 1812 ביא סמאָלענסק בלוטיג געפאָכטען; 40,000 מאנן לאגען טאָדט אויף דעם וואהלפלאטצע, דיא שטאדט גינג מייסט אין פייער אויף, אונד דיא רוססען מוססטען זיך צוריקציעהען. יעטצט איבערנאהם דער אלטע קוטוזאָוו דען אָבערבעפעהל איבער דיא רוססען. אויך ער גינג אימער ווייטער צוריק, נאהם אבער אללע פיעהערדען מיט אונד מאכטע דאס גאנצע לאנד, זאָ וויט ער צאָג, צור וויסטע, דאמיט דיא פראנצאָזען ניכטס פאָנדען. דיא ווירקליך אויך, זייטדעם זיא דיא רוססישע גרענצע איבערשריטטען, מיט מאנגעל צו קאמפפען האטטען אונד דאדורך פיעלע מענשען אונד נאָך מעהר פפערדע פערלאָרען.

אם 6. אונד 7. סעפטעמבער ליעפערטע ער דען פראנצאָזען דיא גראָססע שלאכט אן דער מאָסקווא אָדער ביא מאָזשייסק. איינע בלוטיגערע שלאכט האט זעלטען דיא געשיכטע געזעהען; 80,000 לייכען זאָללען דאס שלאכטפעלד בעדעקט האבען! נאפאָלעאָן זעלבסט ריעף, אלס ער דורך דיא לייכענהויפען ריטט: „איין זאָלכעס שלאכטפעלד האבע איך נאָך ניע געזעהען!" דיא שלאכט בליעב אונענטשיעדען. אבער קוטוזאָוו צאָג עס פאָר, נאָך ווייטער צוריקצוגעהען אונד ליעבער מאָסקוי פרייצוגעבען, אלס איינע נייע שלאכט צו ליעפערן. יעטצט פערליעס אללעס, וואס נור לויפען אָדער פאָהרען קאָננטע, מאָסקוי. פאָן 350,000 מענשען בליעבען קוים 30000 צוריק. גראָף ראָסטאָפשין, בעפעהלסהאבער דער שטאדט אונד איין וויטהענדער פראנצאָזענפיינד, מאכטע, עהע ער דיא שטאדט פערליעס, אללע פאָרבערייטונגען אללעס צו פערניכטען, וואס דען פראנצאָזען פאָן נוטצען זיין קאָננטע.

זיעבען טאגע נאָך דער שלאכט, אם 14. סעפטעמבער 1812, ערייכטע נאפאָלעאָן דיא טהאָרע דער שטאדט. דיא שטאנדען אָפפען, דיא שטראססען וואָרען לעער, גאנץ וויא איינסט אין ראָם ביים אנצוגע דער גאללייר. קיין מאגיסטראט קאם איהם ענטגעגען; איינע פירכטערליכע שטיללע לאג איבער דער גאנצען אונגעהייערן שטאדט. מיט בעקלעממונג היעלט נאפאָלעאָן ענדליך זיינען איינצוג אונד שטיעג אים קרעמל אב. היער ערסט פינג ער אן, זיך צו בערוהיגען אונד ער ריעף פרייריג אויס: „אלזאָ בין איך נון ענדליך אין מאָסקויא, אים קרעמל!" אינדעסס דויערטע דיא פריידע ניכט לאנגע. נאפאָלעאָן האטטע זיינען זאָלדאטען דיא פלינדערונג מאָסקויס אלס בעלאָהנונג פיר איהרע אנשטרענגונגען פערהייססען; אבער דיא ערפילונג דער אויף דען בעזיטץ דער הויפטשטאדט געריכטעטען ערוואַרטונגען ווארדע פעראייטעלט. שאָן אין דער נאכט פאָם 14. צום 15. סעפטעמבער בראך דא אונד דאָרט אין דער שטאדט פייער אויס; דיא פראנצאָזען פלינדערטען אונד אכטעטען דאהער וועניג אויף דען בראנד; אויך פעהלטע עס אן לאָשגעראטהשאפטען, וויל דיעזעלבען פאָן דען רוססען מיטגענאָממען וואָרדען וואָרען.

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

*) אונטער אנדערעם האטטע מאן בעזאָנדערע קראנקענוואגען, בריקקענגעראָטהשאפטען, גאנצע פיההעערדען, פוהרווערקע הינטען אונד פאָרן צו בעשפאננען, האנדווערקער אללער ארט, וואשערינגען אונד קראנקענווארטער, גאָרטנער, פייערשפריטצען, שלייכע צו וואססערלייטונגען, יא זעלבסט קיסטען מיט גלאזטאפעלן צו טרייבהייזערן אים, אין דען רוססישען שטעפפען דען באָדען צו בעזאָען.

דיא נייען מאטריקעל-בעצירקע.

ווידער ליעגען איינע מיניסטעריעללע ערלאססע פאר, דיא איך אנזיבען דער בעטרעפפענדען געמיינדען אן דער אורשפרינגליך בעשטיממטען איינטהיילונג דער מאטריקעלבעצירקע בעדייטענדע אנדערונגען געשטאטטען.

1) דער געמיינדע **האדהאז** (קאמ. האידו), דיא אורשפרינגליך צו דעם מאטריקעלבעצירקע האידו־באסארמעני צוגעטהיילט וואר, ווארדע געשטאטטעט, איינען אייגענען מאטריקעלבעצירק צו בילדען. (צאהל דעם מיניסטעריעללען ערלאססעס: 28836.)

2) דיא געמיינדע **טשעטשע** (קאמיטאט נעאגראד) דיא צום סיראקער מאטריקעלבעצירק צוגעטהיילט וואר, בילדעט פאן נון אב דען זיטץ איינעס אייגענען מאטריקעלבעצירקעס, צו וועלכעם נאך 19 געמיינדען געהארען. (צאהל דעם מיניסטעריעללען ערלאססעס 24613.)

3) דיא געמיינדען אריא־וואראליא, אלשא־ אונד פעלשא־לעהאטא, פאראסט־דיבאויא דוהא אונד כלעבניטצע אים ארוואער קאמיטאט ווערדען דעם מטריקעלבעצירקע טורדאשין, וואהין זיא אורשפרינגליך צוגעטהיילט ווארען, וועגגענאממען אונד דעם מאטריקעלבעצירקע **אלשא-קובין** איינפערלייבט. (צאהל דעם מיניסט. ערלאססעס: 28836.)

4) דיא געמיינדע **נאוואק** (קאמ. ניטרא), דיא דעם מאטריקעלבעצירקע פריווידיע צוגעטהיילט וואר, בילדעט פאן נון אב דען זיטץ איינעס נייען מאטריקעלבעצירקעס, צו וועלכעם 28 ארטשאפטען דעס פריהערען בעצירקעס פריווידיע צוגעטהיילט זינד. (צאהל דעם מיניסטעריאל ערלאססעס: 27314. — דאטום: 15-טער סעפטעמבער 1886.)

5) דער מאטריקעלבעצירק שימאניטארניא (קאמ. טאלנא) ווירד אויפגעלאזט. פאן דען געמיינדען, דיא דיעזען בעצירק בילדעטען, ווערדען שימאנטארניא, געמעדי, נאדי אונד קישסעקעלי, דעם מאטריקעלבעצירקע **נארבא-פינצעהעלי** צוגעטהיילט, וואהרענד דיא געמיינדען מיסלאסט לאדינץ אונד פאלפי דעם מאטריקעלבעצירקע **דיאנק** איינפערלייבט ווערדען. (צאהל דעם מיניסטעריעללען ערלאססעס 32059.)

אונד נון לאססען וויר דיא 17. סעריע דער פאם קולטוסמיניסטעריום בערייטס גענעהמיגטען מאטריקעלבעצירקע פאלגען:

טארקעווע (קאמ. טאראנטאל) פרעזידענט: דר׳ פערדינאנד מיטטעלמאנן, מאטריקעלפיהרער: ראבבינער פיליפפ פאללאק.

האדהאז (קאמ. האידו) פרעזידענט: לודוויג האראוויטץ, פרא״. מאטריקעלפיהרער: ראבבינאטס-שטעללפערטרעטער איגנ. ראזענבערג. (נייער בעצירק.)

קאיאססא סט.-פעטער. (קאמיטאט וויעסענבורג) פרעזידענט: מארטין קריין; מאטריקעלפיהרער: ראבבינאטס-שטעללפערטרעטער מארין פריעד.

אבעטשע (קאמ. באטש) פרעזידענט: יאזעף פריינד; מאטריקעלפיהרער: ראבב.-שטעללפערטרעטער איגנאטץ ניגס.

נאסאד. (קאמ. בעסטערצע-נאסאד) פרעזידענט: דער פארשטעהער דער איזר.-געמיינדע פאן ענטראדאם; מאטריקעלפיהרער: ראבבינער מארקוס לאזי.

קאשוי. (קאמ. אבאוי-טארנא) ביא דער ארטהאדאקסענגעמיינדע: פרעזידענט אונד מאטריקעלפיהרער: ראבבינער מארין יונגרייז; ביא דער קאנגרעסגעמיינדע: פרעזידענט: דר׳ דאוויד, מאטריקעלפיהרער: ראבבינער קאלמאן ליבערמאנן. —

בעלעד. (קאמ. עדענבורג) פרעזידענט: מארטין פליישמאנן; מאטריקעלפיהרער: ראבבינער יאכים פעללמאנן (נייער בעצירק.)

הומאריסטישעס.

איין יודע, דר מיט איינעם לייטנאנט אין איינעם קופעה נאך לייפציג פוהר, ליעס זיך מיט דיעזעם אין איין געשפראך איין. אלס דער לייטנאנט איינע זיינער בעהויפטונגען בעצווייפעלטע, פערזיכערטע דער יודע: „ביא מיינער עהרע, עס איזט זא."

„איין יוד׳ האט קיינע עהרע!" זאגטע גראב דער לייטנאנט.

„פערצייהען זיא הערר לייטנאנט, איך האבע זאגאר נאך איינע עהרע צו הויזע," ענטגעגנעטע דער יודע.

„וויא מיינען זיא דאס?"

„גאנץ איינפאך: פאריגעס יאהר בארגטע איך איינעם לייטנאנט אויף זיין עהרענווארט 50 טהאלער. ביז היוטע האט ער ניכט בעצאהלט אונד זיינע עהרע איזט נאך ביא מיר פערפפאנדעט."

דאס באזע ווייב.

ווילל ער זויער, זא ווילל זיא זיסס,
ווילל ער רייז, זא ווילל זיא גריעז.
שרייט ער „הי", זא שרייט זיא „הא",
איזט ער דארט, זא איזט זיא דא.

ווילל ער עססען, זא ווילל זיא פאסטען,
ווילל ער געהען, זא ווילל זיא ראסטען,
ווילל ער רעכטס, זא ווילל זיא לינקס,
זאגט ער שפאטצען, זא ווילל זיא פינקס.

איססט ער זופפע, זא איססט זיא בראקען,
ווילל ער שטרימפפע, זא ווילל זיא זאקקען,
זאגט ער יא, זא זאגט זיא ניין,
טרינקט ער ביער, זא טרינקט זיא וויין.

ווילל ער דיעס, זא ווילל זיא דאס,
זינגט ער אלט, זא זינגט זיא באסס,
ווילל ער הי, זא ווילל זיא האטט.
דאס איזט איין לעבען, ערבארם זיך גאטט!

חיים שלעמיעהל׳ס הויפטרעפפער.

(הומארעסקע פאן ל. פ.)

חיים גליקק האט איינע פארלאדונג צום באגאטעללגעריכט בעקאממען. ער וויס ניכט ווארום. ער ציעהט זיך זיין שבת-געוואנד אן אונד בעגיבט זיך אין דאס אמטסגעביידע, ניכט גאנץ אהנע ציטטערן, ניכט עטווא, וויל ער זיך איינער שולד בעוואוסט איזט; זאנדערן וויל ער זיך קעננט, וויל ער וויס, וואס ער פיר פעך האט. ער איזט שאן איינמאל פיר איינען אנדערן געפפאנדעט ווארדען, דער דיא שטייער ניכט געצאהלט האט. אונד איין אנדערעסמאל איזט ער גאר מיט איינעם אנדערן פערוועכסעלט ווארדען אונד איבער נאכט איינגעשפערט ווארדע, קורץ ער איזט איין "אקרעטיגער" מענש, דעם אללערלייא קליינע אונאנגענעהמליכקייטען פאססירען, אונד קאנן ניכט בעגרייפען, ווארום ער „גליקק" אונד ניכט ליעבער „אונגליקק" הייסט. דיא וועלט האט איהם שאן לאנגסט דען נאמען „חיים שלעמיעהל" געגעבען.

אים פארצימממער דעס ריכטערס איבערגיבט ער איינעם שרייבער דיא „פארלאדונג," דער איהן אנשנייצט, ווארום ער זא שפאט ערשיינע, דא זיין קלאגער שאן לאנגע ווארטע. דאביא צייגט ער אויף איינען דיקקען העררן מיט איינעם בלוטראטהען געזיכט אונד איינער בלייען נאזע, דער חיים מיט פינקעלנדען אייגען אנזיעהט.

חיים ווילל עבען פראגען, וואס דיעזער הערר, דען ער אין זיינעם לעבען נאך ניכט געזעהען האט, פיר איינע קלאגע געגען איהן האט, אלס מאן דיא ביידען פאר דען ריכטער רופט. דיעזער פאדערט דען קלאגער, העררן יאהאנן הויער אויף, זיינע קלאגע פארצובריינגען, אונד עס ענטשפאנן זיך פאלגענדעס געשפראך:

הויער: איך האבע איינע פארדערונג פאן 5·20 פל. אן דיעזען העררן פיר איינען מאנאט קאסט. ווענן מאן ביא פרעמדען לייטען געגעססען האט, זא מוסס מאן בעצאהלען.

חיים: זינד זיא מעשוגע, ליעבער הערר, אדער בין איך׳ס? איך זאלל איהנען 5·20 פל. שולדיג זיין פיר . . .

הויער: יא, ליעבער הימטעל, כאלבסלינגע איזט טהייער, דיא קנאכען מוסס מאן אויך געדאריג בעצאהלען, אונד מיט אלטען בראדרינדען איזט מאן אויך ניכט צופריעדען. וויא זאגט דאך דאס שפריכווארט: „פאן קלארעם וואססער ווירד קיין הונד פעטט". (אללגעמיינעס געלעכטער).

דער ריכטער: וואהלען זיא איהרע אויסדריקקע. זיא האבען קיין רעכט, דען געקלאגטען צו בעליידיגען.

חיים: לאססען זיא איהן נור רעדען, הערר ריכטער, ער בעליידיגט מיך ניכט; דענן ער מיינט יא מיך ניכט מיט דעם הונד. איך האב דען העררן אין מיינעם לעבען ניכט געזעהען אונד ווייס ניכט, ווער ער איזט, ווא ער וואהנט, אונד זאלל ביא איהם דיא קאסט געגעססען האבען? איך, דער ניכט איינמאל ביא דעם היעזיגען נעאלאגען ראבבינער עססען מאכטע, דא ער מיר ניכט כשר גענוג איזט, זאלל ביא דיעזעם מאנגע קנאכען מיט קאלבסלונגע געגעססען האבען? עס העבט מיך, ווענן איך נור הארע פאן זיינער טרעפענען חזיר-קאסט!

הויער: ווער האט דענן געזאגט, דאסס זיא ביא מיר געגעססען האבען? ניכט זיא, איהר הויפטרעפפער האט ביא מיר געגעססען, פיר דען זאללען זיא בעצאהלען!

חיים: מיין הויפטרעפפער! . . . יעטצט געהט מיר איין ליכט אויף. הערר ריכטער לעבען, זיא זעהען אין מיר דאס אונגליקליכסטע צווייבייניגע געשאפף אויף גאטטעס ערדבאדען. איינמאל האט זיך אים גאנצען ארטע דאס געריכט פערברייטעט, דאסס איך איין הויפטרעפפער געמאכט האב. דא איזט מיינע טהיר ניכט שטילל געשטאנדען, איינער האט דעם אנדערן דיא קלינקע אין דיא האנד געגעבען. הונדערטווייז זינד זיא געקאממען מיר גליקק צו ווינשען, אונד אללע האבען איין חלק האבען וואללען אן מיין געווינן. דיא גאנצע העטץ האבע איך דעם איציקל ווייטצקאפף צו פערדאנקען געהאבט. ער וואר דאביא, וויא מיר נייליך ביא דעם גראססען ווינד איין דאכציעגעל אויף דען קאפף געפאללען איזט אונד מיר איין לאך געשלאגען האט. דענן וויא האטטע דער ציעגעל אנדערס הינפאללען זאללען וויא אויף מיינען קאפף, ווענן איך אויף דער גאססע בין? מיין גוטער איציק לייפט דאראויף איבעראלל הערום, אונד ערצאהלט אלס נייעסטעס: „חיים שלעמיעל האט איינען הויפטטרעפפער געמאכט". (אללגעמיינעס געלעכטער).

דער ריכטער: איך בעדויערע זיא; אבער דאס קאממט ניכט היעהער.

חיים: איך ערצאהל דאס נור, דאמיט זיא, הערר ריכטער לעבען זעהען, וואס איך פיר פעך האב. אלס קינד בין איך דריימאל געאימפפט ווארדען, וואס מיינען זיא, איך האב דיא בלאטטערן ניכט בעקאממען? זעהען זיא זיך מיין פנים אן, אב עס ניכט וויא איינע געשטופפעלטע מצה אויססיעהט. אלס יונגער מענש . . . .

דער ריכטער: דיא געשיכטע איהרער יוגענד געהארט דורכאויס ניכט היעהער ערצאהלען. זיא ניכט מעהר אונד ניכט וועניגער, אלס וואס צור זאכע געהארט.

חיים: גוט. איך ווילל פראבירען.

(שלוסס פאלגט.)

לאנדווירטהשאפטס-

מאשינען

דאמפף- אינד גאָפּעלדרעשנאר־
נישורען, רייטער — טרייערס —
האַקסלער — קוקורוטצרעבלער
— שראָטמאשינען, מיהלען,
פּפּלוגע, וויינפּרעססען, גראז־
אינד געטריידעמאהמאשינען זאוויא אללע
גאטטונגען רעקוויזיטען פיר דיא לאנד־
ווירטהשאפּט.

פייערפעסטע קאססען אין ביללינ־
סטער אינד בעסטער קוואליטאט ביא

Emil Müller,

Budapest, V., Waitznerringstrasse 76.

Für Lederhändler.

Ausser den im August, September gekauften Konkursmassen habe auch das **Ledergeschäft** sammt **Einrichtungen** und **14 Nähmaschinen für Schuhmacher** der **Konkursmasse Josef Löwy** gekauft, welche Waare ich **tief unter der gerichtlichen Schätzung** verkaufe. Besonders **67 Gattungen gewalkte Juchten-Stiefel** und **hergerichtete Schuhobertheile, 5000 Stück steierische Sohlen** und **Brandsohlen** à 90, 100, bis 120 kr. per Kilo. **Fleckleder** 30., 40. bis 55 kr. per Kilo, 385 Buschen **Schafleder in allen** beliebigen Farben 2, 3, 4, 5 bis 6 fl. per Buschen zu 40 Stück Felle, **26000 Meter Gummizüge** aus den berühmtesten Fabriken 40, 50 bis 60 kr. per Meter, auf Verlangen ausführliche briefliche Antwort. Hochachtend

H. Keppich,

Lederhändler, Budapest, Königsgasse 4.

Günstigste Bedingungen.

Ausfürliche Prospekte

und Verlosungs-Pläne von

BASILIKA-LOSEN,

sowie Prospekte über »**Gesellschafts**- (Konsortial-) **Spekulation**« (mit **20.000 Stück** Basilika-Losen) versenden wir auf Verlangen **gratis** und **franco**.

Bankhaus Anton Koritz & Comp., Budapest,

Dreissigstgasse 2. Ecke Josefsplatz.

אתרוגים, לולבים, הדסים

ען גראָס עט ען דעטאיל דירעקט איים פארג נר׳ 3 א 30 קר., נר׳ 2 א 80 קר., נר׳ 1 א 1 50 ביז 2 פל. מיבחרים פאָן 3—6—8 פל. וויעדערפערקייפער ערהאלטען ראַ־באט. אָריגינאלקיסטען ווערדען אינקויפספרייז גע־גען פראָוויזיאָן בעזאָרגט. ביא פריהצייטיגער בעשטעל־לונג קאָנן יעדער בעסטענס בעפריעדיגט ווערדען. אס פערלאססליכסטען כשר מיט גאראנטיע צו האבען אין דער ספרים-האנדלונג

STERNBERG und COMP.

Budapest. Rombachgasse 16, Ecke Königsgasse.

נעשעפטסבעריכט

געטריידע-געשאפט. וויצען וואר געסטערן ווענינ צו מארקטע געבראכט, דיא קויפלוסט וואר גוט 20000 מעטצר׳ ווארדען פערקויפט.

ווייצען, טהייס־ 100 מעטער׳ 81,5 קילאָגראמם 8.92½, נולד, 100 מעטער־צענט׳ 80,5 קילאָ 8.90 גולדען, 100 מעטער־צענטנער 80 3 קילא. 8.85 גולדען, 200 מטצ׳ 80, ק. 8.85 גול. — 400 מטרצ׳ .78 קילאָ׳ 8.75 גולדען פעסטער־באָדען 400 מעטרצענ. 79,8 קילא 8.75 גולד, וויסענבורגער 900 מעטרצענ׳ 77,8 קילאָ, 9.— גולדען.— זיעבענביינער 100 מעטערצ׳ 78.6 קילא 8,60 גולדען. — באטשקער 200 מעטער-צענט׳ 78,5 קילאָ 8.75 גולד אללעס פער 3 מאָנאטע)

קארן 6,35 — 6,50 גול.

קוקורוץ (אלט) 6,10 גולד.

האפער. 6,20 — 6,25 גול. פער קאססא.

טערמינע־געשעפט. וויצען פער פריהיאר 9 11 — 9.13 גולד. האפער פער הערבסט 6 20 — 6.22 גול. קוקורוץ פער יוני 1887 6 16—6.18 גולד.

פרעסבורגער שלאכטפיעהמארקט. דער אויפטריב אויף דעם פרעסבורגער פיעהמארקט פאָם 4. ד. מ. בעטרוג 1705 שטיק. דאפאָן ווארען 1520 אונגארישע, 106 דייטשע אונד — גאליציישע. דיא פרייזע ווארען: אונגארישע 58.— 64,50 גולד. דייטשע 60 — 67, גולד— אונד גאליציישע — גול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

וויענער פרייזע

שפּיריטוס 28,37—28,50 גולד. פער 10000 ליטער־פערצענט.

וויענער שלאכטפיעהמארקט

דער אויפטריעב אויף דעם וויענער שלאכט-פיעהמארקט אם 4-טען ד. מ. בעטרוג 2303 שטיק. דאפאָן ווארען 823 אונגארישע, 955 פאָלנישע אונד 525 דייטשע. דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 קילאָגראמם: אונגארישע מאסט־אָכסען 55.—65. גולד.— פאָלנישע 56. — 65, גולד. אונד דייטשע 56.— 65 גולד.

הערויסגעבער או. פעראנטוואָרטליכער רעדאקטאָר

מ. סאבאָלטשי.

Anmeldungen auf

DOMBAU-LOSE.

HAUPTTREFFER

200,000, 120,000, 100,000 fl. etc.

Ziehung am 1. November d. J.

werden von mir schon jetzt zu den Original-Bedingungen, ohne Berechnung von Provision oder Spesen entgegengenommen.

Schluss der Anmeldung am 12. Okt. 1886.

Preis eines Original-Loses fl. 8.50.

Bei der Anmeldung sind fl **2**. als Kaution zu erlegen. Die Lose können auch weiter bei mir in Depot bleiben. — Aufträge aus der Provinz werden prompt effektuirt.

Wechslerhaus

DAVID BLEIER

BUDAPEST,

Ecke Christofplatz u. Waitznergasse.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest, Druck von Sam. Márkus, Andrássystrasse Nr. 12.

Günstigste Bedingungen.

Ausführliche Prospekte

und Verlosungs-Pläne von

BASILIKA-LOSEN,

sowie Prospekte über »**Gesellschafts**- (Konsortial-) **Spekulation**« (mit **20.000 Stück** Basilika-Losen) versenden wir auf Verlangen **gratis** und **franco**.

Bankhaus Anton Koritz & Comp., Budapest,

Dreissigstgasse 2, Ecke Josefsplatz.

ווינטיג פיר רעגאליען-פאכטער.

רום, שליוואוויטץ, טרעבער, ליקערע אונד עססיג ערציינט מאן אָהנע אפפאראטע ביללינסט מיט דען עססענצען אונד אטהערישען אֶלען פאָן

ארנאָלד וואטטעריך

בודאפעסט, טאבאק-גאססע, געגענאיבער דעם איזר. טעמפעל. אָנפעררירע פערנער: הויזענבלאזע, וויינבאָקעטס, גליצערין, ענטזיירונגספולווער, מיטטעל געגען אללע וויינ-קראנקהייטען עטצ. פערנער: היטבערזאפט אונד ציטראָנענזאפט פיר גאזעע-פיללונג. דאנן: טינטע, גלאנצוויכסע, וואשבלויפארבע, קארבאָלזייוע אונד קארבאָלקאלק. ☛ פרייזקוראנטע אונד מאניפולאציאָנסבינכער אין אללען שפראכען גראטיס.

וועגען מאססענדעמאָלירונגען

עבענערדיגער I. אונד II.-שטאקק האָהער הייזער פערקויפע איך

שטוינענד בילליג

בוימאטעריאל, דאכשטוהלהאָלץ, דיפפעל-ביימע, ברעטטער, לאטטען, מעהרערע הונדערט דאָפפעלטע או. איינפאכע פענסטער מיט או אָהנע שפאלעטען, מעהרערע הונדערט צימסער-, קיכען-, שפייז-, טאפעטען- אונד סאלאָנטהירען, אין- אונד אויסוואנדיגע גוואָלבטהירען, גאנג- אונד פענסטער-גיטטער, ברוננען מעלהיימער-פלאטטען, טהאָרע אונד איבערהויפט אללע אים בויפאכע איינשלאגענדע ארטיקעל.

Näheres in meiner Bautischlerei und Baumaterialien Hauptniederlage

J. SOMMER,

Budapest, VI., Waitznerstrasse 51.

וווירקזאמעס מיטטעל

געגען דיא כאָלערא!!

עליקסירום גאסטראטאָניקום

פאָן דר. כ א ס ט ל ע ר,

פאָן דען אפאָטהעקערן סעקעלי, יעזאָוויטש אונד פיל-ליך זייט דער כאָלערא-עפידעמיע פאָן 1849 שטעטס פער-פערטיגט, דורך ענרעסנעפערטיגטען אויך אין דייטשלאנד אונד אָסטאינדיען מיט אנערקעננונג פערברייטעט.

☛ פרייז פער פלאקאָן פל. 1. ☚

רעסינפעקציאָנס- אונד מיטטעל געגען דיא כאָלערא זינד שטעטס פאָרראטהיג אללין צו האבען ביי

Franz v. Pillich,

Budapest, V. Bez., Dorotheagasse Nr. 9.

Für Lederhändler.

Ausser den im August, September gekauften Konkursmassen habe auch das **Ledergeschäft** sammt **Einrichtungen** und **14 Nähmaschinen für Schuhmacher** der **Konkursmasse Josef Löwy** gekauft, welche Waare ich **tief unter der gerichtlichen Schätzung** verkaufe. Besonders **67 Gattungen** gewalkte **Juchten-Stiefel** und **hergerichtete Schuhobertheile, 5000 Stück steierische Sohlen** und **Brandsohlen** à 90, 100, bis 120 kr. per Kilo. **Fleckleder** 30., 40. bis 55 kr. per Kilo, 385 Buschen **Schafleder in allen** beliebigen Farben 2, 3, 4, 5 bis 6 fl. per Buschen zu 10 Stück Felle, **26000 Meter Gummizüge** aus den berühmtesten Fabriken 40, 50 bis 60 kr. per **Meter**, auf Verlangen ausführliche briefliche Antwort. Hochachtend

H. Keppich,

Lederhändler, Budapest, Königsgasse 4.

שוטץ געגען כאָלערא.

אין אלטעס, אללגעמיין בעקאנגטעס אונד פאָן ארצטליכען אויטאָריטאטען בעסטענס עמפפאָהלענעס מיטטעל געגען דיא כאָלערא איזט עכטער

באראָוויטשקא (וואכהאָלדער-בראנטווייין),

עבענזאָ וויר קאָרנבראנטוויין צו וואשונגען אונד איינרייבונגען געשוואכטער קארפערטהיילע מיט פארציגליכעם ערפאָלגע אנגעווענדעט. — דיזע ביידען מיטטעל זאָללטען יעטצט אין קיינעם הויזע פעהלען. עכטער אבערלאנדער באראָוויטשקא (וואכהאָלדער-בראנטוויין), פיינסטע אלטע וואארע פל. 1 פער ליטער-בוטעללע, עכטער קארנבראנטוויין 45 קר. פער ליטער-בוטעללע זו האבען נור ביי

JAKOB KAUFMANN,

Budapest, VIII. Bez. Kerepeserstrasse Nr. 55

MATTONI's ELISABETH SALZBAD

bei Budapest (Ofen).

Saison vom 1. Mai bis 30. September.

Indicationen: Bei **Erkrankungen der Därme; allgemeiner und Abdominalplethora. Leberleiden, Hämorrhoiden, Hypochondrie, Fettsucht, Gicht und bei Frauenkrankheiten.**

Ordinirender Badearzt **Dr. J. Bruck** (Vigadó-tér Nr. 1., Assek.-Palais). Gesunde Lage, billige Wohnungen, gute Restauration. Reger Omnibusverkehr mit der Hauptstadt von 5 Uhr Morgens angefangen.

Besitz: **Heinrich Mattoni**, kais. Rath.

אתרוגים, לולבין והדסים

ען גראָס עט ען דעטאיל דירעקט אוים פארג נר׳ 3 א 30 קר., נר׳ 2 א 80 קר., נר׳ 1 א 1·50 ביז 2 פל. מובחרים פאָן 3—6—8 פל. וויעדערפערקייפער ערהאלטען ראבאטט. אָריגינאלקיסטען ווערדען לויט איינקויפספרייז געגען פראָוויזיאָן בעזאָרגט. ביי פריהצייטיגער בעשטעללונג קאנן יעדער בעסטענס בעפריעדיגט ווערדען. אס פערלאָססל כסטען כשר מיט גאראנטיע צו האבען אין דער ספרים-האנדלונג

M. E. LÖWY's SOHN,

Budapest, Königsgasse Nr. 1.

א נ צ י י ג ע.

אנלאססליך דער העראננאהענדען האָהען פייערטאגע עמפפעהלע איך דעם געעהרטען פובליקום מיין רייך אססארטירטעס לאגער פאָן **מחזורים** מיט דייטשער איבערזעטצונג פיר׳ס גאנצע יאהר אין 9 עלעגאנטען איינבאנדען א 4 ביז 10 גולדען, פיר ר״ה וי״כ אין 4 עלעגאנטען איינבאנדען א 2.50 ביז 5 גולדען. אין 2 באנדען א 2 ביז 3 fl. מחזורים *8 אָהנע איבערזעטצונג פיר׳ס גאנצע יאהר אין איינעם באנד א 60 קר.; אין 2 באנדען א 80 קר.; פיר ר״ה יו״כ אליין א 40 קר. מחזורים טאשענפאָרמאט, אין 2 באנדען א 40 קרייצער; דעססא אין 3 באנדען א 60 קר. — סליחות מיט אָדער אָהנע איבערזעטצונג א 15 ביז 50 קר. **סדורים** מיט אָדער אָהנע איבערזעטצונג פאָן 10 ביז 80 קר. אין קאמטאיינבאנד פאָן 2 ביז 5 גול. אין ביין-אימיטאציאָן פאָן 3 ביז 10 גול. **תפילין ומזוזות** מסופים כשרים ונאמנים, ערסטערע א 1.50 ביז 3 גולדען, לעטצטערע 15 ביז 30 קר. **ספרי תורות**, שאָן געשריבען אונד פערגאמענט, א 50 ביז 150 גולדען. איבנעוואהלט **שופרות** מיט שאָנעם טאָן פאָן 3 ביז 6 גולדען. **טליתים** בעסטעס פאבריקאט, פאָן רייגער שאפוואללע א 3 ביז 20 גול. **טליתים קטנים** פאָן שאפוואללע א 50 ביז 1.50 קר. ווירעגע טליתים בעסטער קוואליטעט פאָן 5 ביז 15 גולדען. גאָלד- אונד זילבערבאָרטען (עטרות) א 50 קר. ביז 15 גולדען בעשטעללונגען ווערדען, נאך ערהאלט איינער ענטשפרעכענדען אנגאבע, פער נאכנאהמע פראָמפט אונד געוויססענהאפט עפעקטואירט. אכטונגספאָלל

M: E. Löwy's Sohn,

Verlagsbuchhandlung Budapest, Königsgasse 1.

אדאלף ראָטה׳ס

העררען- אונד קנאבענקליידער-לאגער

בודאפעסט, לאנדשטראססע, קארלסקאסערנע.

עמפפיעהלט זיין וואָהלאססאָרטירטעס לאגער פאָן

זאָממער- אונד הערבסטאנציגע

זאָ אויך האָזען, גילעטס, איבערציעהער, ווינטערפאללעטאָטס, האוועלאָקס, מעקסיקאנער, שטאדט- אונד רייזע-פעלצע, זאָ וויא קנאבענקליידער (בלי חשש שעטנז), נאך נייעסטער פאסאָן צו דען ביללינגסטען פרייזען

בעשטעללונגען נאך מאאס ווערדען בינגען 24 שטונדען מיט אויסנאהמע **שבת** אונד י״ט אנגעפערטיגט.

קארל הערבסטער,

מעכאניקער אונד נאהמאשינען פאבריקס-ניעדערלאגע.

בודאפעסט, קארלסרינג נר. 3,

הוספיטאל שעם הויז.

עמפפיעהלט דיא נייעסטען **פאטענטירטען קאיזער-כנאָפפ-לאָך-מאשינען**, אונענטבעהרליך פיר יעדע הויזהאלטונג, אויף וועלכער אהנע אנשטרענגונג דער אויגען אין איינער שטונדע 60—100 שאָנסטע קנאָפפלאָכער פערפערטיגט ווערדען קאָננען. פערנער גראָסע אויסוואהל אין אָריגינאל ווהעעלער-ווילזאָן **פיר הויזגעברויך**, זאָ וויא אויך פיר מאננער- אונד דאמענשניידער אונד שוהמאכער. אָריגינאל-האָוע, זינגער-אנגער-עלאסטיק אונד שטריקמאשינען. היפסטרעפאראטור-ווערקשטאטטע פיר אללע נאטטונגען נאהמאשינען אונטער פאַכרינגער גאראנטיע. פערקויפע נעגען ראטען צו פל. 1.25 פער וואָכע אָדער פל. 5 פער מאָנאט. — אדרעססע:

Karl Herbster, Budapest, Karlsring Nr. 3.

ביא פיעלען אויסשטעללונגען מיט האָכסטען פרייזען אויסגעצייכנעט.

פראמיאירט וויען | פראמיאירט וויען 1885

אוויז פיר דאמען

פאך-אויסשטעללונג | קונסט-אויסשטעללונג

גראָסע זילבער מעדאילע.

פראמיאירט לאנדעסאויסשטעללונג בודאפעסט 1885 גראָסע אויסשטעללונגסמעדאליע פיר קינסטליכע ארבייט.

ווילהעלם רישאנעק

שפעציאליסט פיר דאמען-שייטל אונד פעריקען. עמפפיעהלט זיינע רייכע אויסוואהל פערטיגער שייטל פאָן 3 פל. אויפוו. האלבע פעריקען מיט דיקקווארטינעם האאר אונד פרו-פרו פאָן 6 פל. אויפוו. גאנצע פעריקען מיט פרו-פרו פאָן 12 פל. אויפווארטס. ניכט קאָנוועניערענדע ווירד אָהנע ווייטערעס אומגעטוישט אלטע שייטעל ווערדען נעפאַרבט אונד נייע מאָדעלע הערגעריכטעט פער שטיקק 2 פל. פראָווינצאויפטראגע ווערדען פראָמפט ונד כאָליר עפפעקטואירט.

פרייזקוראנט פראנקאָ איינגעזענדעט.

WILHELM RISCHANEK,

Haarhändler, Budapest, Königsgasse Nr. 36.

פֿרייטאג פֿעלליעטאָן.

וואונדערבארע שיקזאלע.

(אָדער נאָך 10 יאהרען).

(8-טע פֿאָרטזעטצונג.)

איך אבער בריעב מאנגהאפּט שטעהען, זאה איהם שארף אינ'ס אויגע, אונד ריהרטע מיך ניכט. דא זענקטען זיך דיא ליעדער דעס לאָווען איבער זיינע אויגען, וואָהרענד זיין קאָפּף מיט דעם אָפּפּענען ראכען צו מיר הין איינגעהאָבען בליעב. דיעזען מאָמענט בענוטצטע איך, אונד וואָהרענד איך מיט דעם לינקען ארם אונפֿערריקט דיא פֿורכטבארע לאַטץ דער לאָווענטאַטצע טרוג, צאָג מיינע רעכטע דאַס קורצע מעססער, אונד זענקטע עס, וואָהרענד דער לאָווע דיא אויגען נאָך געשלאָססען היעלט, איהם מיט מאַכטיגעם שטאָסס אין דאס הערץ . . . נאָטט וואר מיט מיר — דענן דער לאָווע פֿוהר איינען מאָמענט אויף, אונד ריסס זיינע רעכטע פֿאָן מיינעם ארמע, אום מיך צו ? רעפּפּען — אבער פֿאסט אין דעמזעלבען מאָמענטע פֿיעל ער טאָדט אום, דא איך דאס מעססער אין דער וואונדע הערומדרעהטע. איך טרוג ניכט דאפֿאָן, אלס איינען עטוואס צערריססענען ארם. יעטצט וואנדטע איך מיך נאך דעם בעי אום, דער ניכט בעגריפּפֿען, דאסס דיא געפֿאַהר שאָן פֿאָריבער. איך האלף איהם אויף. זיינע דאנקבארקייט, זיינע בעוואונדערונג פֿאנד קיינע גרענצע. ער אומהאלזטע מיך, ער באָט מיר זיינע גאנצע האבע, אללע זיינע קאָסטבארקייטען אן, איך זאָללטע זיין וועציער ווערדען, ער וואָללטע מיר איינען פאלאסט, גאַרטען, שקלאַפֿען שענקען, קורין אללע מיינע וואונשע ערפֿיללען. אללעס וויעז איך צוריק, נור זיינע לעטצטען וואָרטע היעלט איך פֿעסט, אונד ערקלאָרטע איהם: אללע מיינע וואונשע בעשראַנקטען זיך דאַרויף, דאסס ער מיר דיא פֿרייהייט שענקע, צו דען בעני יעהוד צו ציעהען, אונד מיר אונ־ לייטונג געבע, וויא איך צו איהנען געלאנגע . . . .

דער בעי ערשראַק פֿאסט אויף דיעזע ערעפֿפֿנונג, אונד שאָן אויף דער היימקעהר באָט ער אללעס אויף, מיך דאפֿאָן צוריק צו ברינגען. יא, ער באָט מיר ענדליך זיינע איינציגע טאָכטער צום ווייב אן, וועגן איך בייא איהם בליעבע . . . איך פֿערוויינערטע עס.

איינע וואָכען שפּאָטער זעהעט איהר מיך וואָהל אויסגערוסטעט מיט ראָסס אונד וואפֿפֿען, ביז אן דיא גרענצע זיינער הערשאַפֿט פֿאָם בעי זעלבסט, פֿאָן דא אב פֿאָן צווייען קונדיגען פֿיהרערן בעגלייטעט, איבער דאס געבירגע ציעהען. איך וויל אייך דיא געפֿאַהרען, דיא צו בעשטעהען, דיא מיהען, דיא צו ערטראגען, דיא הינדערניססע, דיא צו איבערווינדען וואַרען, ניכט נאָהער שילדערן — גענוג, איך בעזיעגטע זיא אללע, פֿרייליך מיט דעם פֿערלוסטע איינעס מיינער פֿיהרער, דער אין איינע איזשפאלטע הינונטערשטירצטע. אלס וויר דיא געגענד דעס עווינען שנעעס בעטרעטען האטטען, אונד דארין פֿערשוואנד, וויר מוססטען איבער איין הימעלהאָהעס געבירגע קלימען, וואָ נירגענד איין וועג, אונד אָהנע זעלבסט איינע געגויע קונדע דיעסעס מיינער פֿיהרער; אין דער שלוכט לויערטע דער לאָווע, אויף דער האָהע דער בער אונד דער גייער אויף איהם — אבער מיט נאָטט איבערוואנדען וויר אללעס. וויר שטיעגען אם ווידהאנגע דעס געבירגעס ניעדער, עס וואר איינע פֿרוכטבארע לאנדשאַפֿט, וואָ דער פֿייבריעף דעם בעי מיר איינע ציעמליך גוטע איינגאהמע בערייטעטע, אבער רינגסאום, וויא פֿאָן איינעם גירטעל, פֿאָם זוימע דער אונערמעססליכען וויסטע אומשלונגען, אונד אין זיא היניין גינג מיין וועג. אלס איך אים לעטצטען נאכטקוארטיער פֿאָר דער וויסטע ערוואכטע, וואר אויך מיין צווייטער פֿיהרער פֿערשוואונדען, ער וואר ענטוויכט. איך קאָננטע איהם ניכט אונרעכט געבען, ער האטטע ניכט וויא איך, איין פֿאלק אונד איינע היימאַטה צו זוכען.

מיין ראָסס בעטראַט דיא שוויינענדע וויסטע; איך וואר אלליין, זעלבסט אָהנע קונדע דעם וועגעס. מאן האטטע מיר געזאגט: דיא בעני יעהוד הויזעטען יעטצט אויף מעהרערען אינזעלן דער וויסטע. וועלכע אבער וויישאב אים אָסטען פֿאָן יעדער קאראוואנענשטראססע לאָגען, איך מיסטע דורכאוים נאָך מאָרגען פֿילגערן, דעם ליעבען נאָטט פֿערטרויענד, דער אויך דיא וויסטע רעגיערט, אונד איהר ניכט געשטאטטעט, דען רויב; צו; פֿערשלינגען, וועלכען ער איהר ניכט בעשטימט האט: עס ווירדע אבער זעהע שווער האלטען, צוטריטט צו איהנען צו ערלאנגען, דא זיא, דורך נייערע קאמפּפֿע זעהר מיסטרויאיש אונד אבגעשלאָססען געוואָרדען; זייט יאהרען האטטע מאן פֿאָן איהנען ניכטס געוויססעס געהאָרט. איהר ווערדעט זאגען, דאסס עס איין אונזינן פֿאָן מיר וואר, איינעם טרוימגעבילדע צו פֿאָלגען, אָהנע דיא געוויססהייט, עס יע צו עררייכען — איך מעשרהין, פֿיר מיך וואר דיעזעס טרוימגעבילדע דיא איינציגע ווירקליכקייט, אין דער מיר איינע צוקונפֿט לאג; איך וואר קיין געלעהרטער, דער זיך איינע וועלט דער ווירקזאמקייט, קיין קויפֿמאנן, דער זיך איינען קרייז דעס ערווערבס איבעראל שאפֿפֿען קאנן; איך וואר עס איבערדריססיג, אין דען לאָנדערן דער כריסטענהייט אונד דעם האלבמאָנדעס געהעטצט צו ווערדען אָהנע שטאַטטע אונד אָהנע עהרע. נאָך איינען בליקק אויף דיא וואונדערבארע לאנדשאַפֿט הינטער מיר, נאָך איינע אין דיא האָהע, „פֿאָן וואננען מיר הילפֿע קאָממע", אונד פֿאָרוואָרטס אין דיא אונאבזעהבארע וויסטע . . . . .

איך וויל אייך ניכט מיט דען שרעקקניססען דיעזעס וועגעס ערמידען, אם טאגע וואר דיא זאָנגע, אין דער נאכט וואַרען דיא שטערנע מיינע וועגוויזער, אום מיך נאָך אָסטען צו געלייטען . . . . ווירבעלווינדע קאמען אונד בעדעקטען מיך אונד מיין טרייעס ראָסס פֿאסט מיט דעם זאנדע דער וויסטע. ערשטיקקטען ביינאה מיך אונד מיין פּפֿערד מיט דער גלוטה דער וויסטע; דער זענקרעכטע שטראהל דער זאָננע, דען קיין שאטטען, קיין וואססערדונסט, קיין קיהלער לופֿטצוג בראך, וואַרף אונס ערשאָפּפֿט ניעדער; טיישענדע נעבעלבילדער וואָללטען מיך באלד רעכטס, באלד לינקס פֿאָן מיינעם וועגע פֿערלייטען; דעם נאכטס שטרייפֿטען שרעקקליכע רויבטהיערע אומהער, אונד נור דער אָבהוט נאָטטעס קאָנן איך עס צושרייבען, דאסס זיא מיר אונד מיינעם ראָססע פֿאָריבערייִלטען . . . דא גינג ענדליך מיין וואססערפֿאָררוַאטה צו ענדע; מיינע שלייכע וואַרען לעער ביז צו דעם לעטצטען טראָפּפֿען; איך אונד מיין פּפֿערד וואַרען דעם פֿערשמאכטען נאהע. לאָנגסט וואר איך אבגעשטיעגען, שלעפּפּטע מיך לאנגזאם פֿאָרוואָרטס, מיין פּפֿערד שליך הינטער מיר דריין. איך קאָננטע ניכט מעהר, אן איינעם קליינען זאנדהיגעל זאנק איך ניעדער, מיין פּפֿערד שטרעקקטע זיך נעבען מיך, דיא זיננע פֿערגינגען מיר . . .

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

ראַטהזעל.***)

I.

פֿיעלעס טרייב' איך,
פֿיעלעס שרייב' איך,
פֿריינדע גריסס' איך,
נאבען רייב' איך,
דער שוועסטער גלייב' איך,
דער ריכטער קענגט מיך;
נון, ווער נעננט מיך?

ראַטהזעל.

II.

דיא ערסטען הערשען נאכטס דעם געלד
צו אָבערסט אין דער גאנצען וועלט
אונד מיססען עס ערטראגען,
דאסס זיא דיא לעטצטען שלאגען.

—

דיא לעטצטען, דערען וואוכס אונד קלאנג
דאָך נור איין ווערק דעם ערסטען בלאנק,
מיט דענען זיא צוזאממען
דעם גאנצען אויך ענטשטאממען.

—

דעם גאנצען, וואָ מאן טאג אונד נאכט
דיא ערסטען וויא דיא לעטצטען מאכט
אונד מאנכע גוטען וואפֿפֿען
פֿיר שוטץ אונד טרוטץ געשאפֿפֿען.

***) דיא נאמען דער איינזענדער ריכטיגער לאָזונגען, וועלכע פֿאָר שלוסס דער נאכסטען פֿרייטאגנוממער אינס צוקאָממען, ווערדען וויר פֿעראָפֿפֿענטליכען.

חידה.

I.

(מאת החכם יצחק אייזיק פֿריעדמאנן, ה. לאסלאָ.)

בנה לי מזה ששה ענינים,
ויהיו נקראים משני פנים,
מימין לשמאל מלמעלה למטה,
נסה ידידי אם פותר אתה.

ל	ר	ר	ר	ר	ל
נ	נ	נ	נ	נ	נ
ר	י	י	י	י	ר
ג	ז	ב	ב	ז	ג
ב	ט	ט	ש	ש	ת
ד	א	ה	ה	א	ד

הטור הראשון : ליל איום ונורא,
„ השני : שמו של יצר הרע,
„ השלישי : שם נהר לשם נגלה יש אר,
„ הרביעי : הדל תמיד מזה מתפעל,
„ החמשי : דרכי אלה לרוב יצליח,
„ הששי : לדעת קצת שמו של משיח.

חידה.

II.

(מאת החכם פישל קליין מסליזענבורג.)

מלה בת שתי הברות.
הראשונה גם לי גם לך לא יהי' ממנו —
גם בין הנגלות לנו ולבנינו איננו—
רק בין הנסתרות ריחם הקנין תמצאנו.
השנית כל חי יתן אל לבו
ושם ימצאנו שמן בקרבו
ושניהם ביחד לא עין מאבד הוא
לכן נגע יגיע כשבור ביד אוחזו —

איפלאָזונג דער ראַטהזעל אין נר׳ 112:

דעס דייטשען:
גליקקוואונש.

דער חידה:
„המלך."

ריכטיג האבען געלאזט:

דאס דייטשע: דיא הערען: יוסף גרינבערג פרעסבורג, מרדכי נוסבאנן באיאָק, מ. פינק — אייזענשטין, י. זאָמער — בודאפעסט, ב. האללער — סיגאוואוטין, ד. גרין — יארציוקי.

דיא חידה, דיא הערען: מ. ל. שטערן—סעטשין, סימאָן שפיגעל — זאלקיעו, לעבאָוויטש עט גרינבערגער־ בוסקא, אשר אנשל, שינא גראסמאנן, סאמועל יונגרייז אונד אברהם יחיאל יונגרייז — טיסא־פירעד, יוסף צבי ווייסס — באטאָר, מ. פינק — איזענשטין, מ. נוסבאנן — באיאָק, יוסף גרינבערג — פרעסבורג, שווארין סאמועל — וואיטצען, יואל הירש — קלייזענבורג, א. גראבנער— פרזעמישל, שלמה ווייסס — מאָהאטש, מ. י. בלאסס— ערלויא, י. ה. הערלינגער — מאראָטה, אפרים פריעדמאנן — טיסא־דאראָגמא, יעקב שנישצער — נ. מ׳גדא, ש. ל. איצט—מארגאָו, אברהם יוסף לאב — סט.־פעטער, יצחק א. שווארין אונד מ. מ. ווייס — נאָדי־איקלאָד, איזאק האבערפעלד אונד אהרן גינצלער — גראָסוואַרדיין, אהרן נוסבאנן — פ.־ענטש, חיים יוסף גרינבוים — האָססואסאָ, יצחק דוב קויפמאנן—סטראָפּקאָ, חיים אונד שפיטין — פ.־ראָבבא, מיכל יאָזענפעלד— ראָבראָמיה, ישראל יעקב שווארין אבאוי־סאנטאָ, מרדכי זאב שאָנפעלד — קאָמראָט, אי״ שיק— ראָמאָן, איציק נייטאנן — ל.־ראָזענבערג.

Anmeldungen

auf

Basilika-(Dombau-) Lose

werden bis zum **12. d. M. zu Original-Bedingungen à fl. 8½** von uns entgegengenommen.

Bei der Anmeldung sind per Stück fl. 2.—, der Rest von fl. 6.50 bis Ende d. M. zu erlegen.

Die Lose können eventuell auch bei uns **im Depot verbleiben**, oder gegen **beliebige Theilzahlungen** bezogen werden, in welch' beiden Fällen der Käufer sofort das Mitspiel genisst.

Sigmond Politzer & Comp. Nachfolger

Brüder Dirnfeld,

Bankgeschäft, Budapest, Badgasse 4.